VIERDE JAAR. N°. 972. 1840. DONDERDAG, 31 DECEMBER.

# DE AVONDBODE,

## ALGEMEEN NIEUWSBLAD

*voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.*

**Abonnement** AAN HET BUREAU VAN HET BLAD, *Warmoesstraat*, N°. 206. bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

**Prijzen** VOOR 3 MAANDEN
te *Amsterdam* ..................
en *Buitensteden* franco ..................

ADVERTENTIËN.
ZEVEN REGELS of minder.................. ƒ 1.75.
Elken regel meer.................. » 25.
ZEGEL voor elke Advertentie en herhaling.. » 35.



## Openbaar Onderwijs.

(*Vervolg en Slot.* Zie n°. 956, 960, 962, 963, en 970.)

Geheel in den geest van de instelling der fransch keizerlijke universiteit, ker, was de oprigting geweest van een uitsluitend *corps enseignant*, on- r gestrenge verbodsbepalingen, aangeklemd door strafbedreigingen, — ar de verordeningen van 1806, zelfs tot die van uitbanning voor den tijd n zes jaren, (1) — ten gevolge waarvan *niemand*, buiten de in dat on- wijzend ligchaam opgenomenen, als school- noch zelfs als huisonderwij- r mag bestaan, (alleen de huis *opvoeders* of zoogenaamde gouverneurs en uvernantes uitgenomen, en dit mede nog uitsluitenderwijze voor de kin- ren van het gezin, bij hetwelk zij inwonen.)

In het godsdienstig opzigt, evenwel, weken die verordeningen te eenemaal n de verklaarde bedoeling der fransche inrigting af. Terwijl aan de uni- rsiteit als *base de l'enseignement* in de eerste plaats *les préceptes de la ligion catholique* waren aangewezen, vertoonden de bataafsche verorde- ngen eene geheel vrijzinnige, en, zoo als men het beschouwde, in de este onbepaaldheid verdraagzame, onverschilligheid omtrent de velerlei, ts christelijke, leerstellige belijdenissen.

Van de 117 artikelen, die te zamen de wet, met het reglement voor t lager schoolwezen en onderwijs, de verordeningen op het afnemen en af- gen der examens, de instructie voor de schoolopzieners, enz., en de Al- meene School orde, uitmaken, zijn alleen de drie volgende hiertoe betrek- lijk. Namelijk,

in de Algemeene School-orde:

art. 6. De schooltijd zal, het zij wekelijks, het zij dagelijks, met een kort en gepast *Christelijk Gebed, op eene eerbiedige wijze ingerigt*, geopend en gesloten worden, en zal bij dezelfde gelegenheden ook *iets toepasselijks* mogen gezongen worden.

en in het Reglement:

art. 22. Alle school-onderwijs zal zoodanig moeten worden ingerigt, dat onder het aanleeren van gepaste en nuttige kundigheden, de verstandelijke vermogens der kinderen ontwikkeld, en zij zelven *opgeleid worden tot alle Maatschappelijke en Christelijke deugden*.

art. 23. Terwijl vastgesteld wordt het nemen van maatregelen, om de schoolkinderen van het onderwijs *in het Leerstellige van het Kerkgenootschap, waartoe zij behooren*, geenszins verstoken te doen blijven, zullende het geven van dit onderwijs *niet* geschieden door den schoolmeester.

De stijl van het eerst aangehaalde artikel, waarin men, van een chris- lijk *gebed* gewagende, nog schijnt noodig geacht te hebben er bij te voe- n, dat dit *op eene eerbiedige wijze ingerigt* behoort te zijn, verloochent zijne afkomst niet van tijdens de eerste terugtreding van de oorspron- lijke revolutie-begrippen, toen men, bij de acte van staatsregeling van 98, de *eerbiedige erkentenis* van een Albesturend Opperwezen *aanbeval*.

Bij het derde (of art. 23 van het Regl.), echter, schijnt men ook het erstellige van elk kerkgenootschap, welk dan ook, waartoe de schoolkin- en mogten behooren, behoudens dat het van de eigentlijke schoollessen zonderd bleve, in zekere achting te willen gehouden hebben.

Het tweede (of art. 22 van het Regl.) is kennelijk de verklaring van het de beginsel, waarvan reeds was uitgegaan bij de allereerste pogingen tot olverbetering en verspreiding van kundigheden onder den zoogenaamden eenen man, door de maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, die, alleen uitsluitende, die zich aan de mozaïsche godsdienstleer wilden houden, n twist over christelijke onregtzinnigheid onder de verschillende belijde- en in haren boezem wilde gesmoord hebben, met de weldadige bedoe- , dat algemeene burgerlijke *verdraagzaamheid* de vroegere, wederkee- en onderlinge, onzalige verkettering zoude vervangen.

Eene volstrekt algemeene *zamenwerking* van *alle* christelijke belijdenissen dat einde had echter van aanvang aan de zwarigheid te ontmoeten, dat alle de *Protestantsche*, hoe verschillende ook onder elkander in andere gten, in zoo verre overeenstemmen, dat zij den Bijbel voor de eenige ron der Openbaring aannemen, en het eigen onderzoek toelaten; de *tholijke* daarentegen juist in dit stuk geheel op haar zelve staat, en, terwijl zij nevens den Bijbel ook het gezag der overleveringen erkent, in alles wat de geloofsleer betreft, zich aan de uitspraak der kerk moet houden. Daaruit alleen volgt reeds van zelve, dat de katholijke belijdenis, hoezeer niets haar van de gewenschte algemeene burgerlijke verdraagzaamheid jegens andere gezindheden behoeft te weêrhouden, nogtans afkeerig moet zijn van alles, wat *in den hare* tot onregtzinnigheid zou kunnen aanleiding geven. Voorts is ook voor de katholijke belijdenis de werkkring, om op den gezegden algemeenen voet « christelijke deugden » aan te kweeken, daardoor beperkt, dat haar het aan elke Protestantsche daartoe ter dienst staande middel ontvalt, het *Bijbellezen* namelijk, hetwelk de katholijke kerk haren leken, tenzij onder bijzondere vergunning, verbiedt. Het spreekt ook van zelve, dat, in ontelbare opzigten, hetzij de schoollessen, door niet katholijken gegeven, hetzij de daarbij gebezigde leerboeken menig iets kunnen bevatten, dat voor andere belijdenissen welligt niet hinderlijk is, doch diegene moet krenken, bij welke *regtzinnigheid in het geloof* de onvoorwaardelijke gehoudenheid is.

Trouwens, het zijn niet katholijken alleen, die hierin de vrijheid verlangen, om niet verpligt te zijn hunnen kinderen alle onderwijs te laten ontberen, of wel hen aan indrukken bloot te geven, welke zij voor zielbedervend houden. Ook protestanten zijn er, die hoogen prijs stellen op de geloofsleer van hunne belijdenis, en vreezen de vatbaarheid voor de innige gehechtheid aan deze door onverschilligheid verdrongen te zien.

Tot hoe veel over- en weder-schrijvens ook dezer dagen het uitzigt op eene mogelijke wijziging der bestaande bepalingen aanleiding gegeven hebbe, wij zagen daarbij de, onzes achtens, alles afdoende vraag niet beantwoord of voorgesteld: *wat zegt de grondwet er van?* Gewigtige redenen mogen tot dus verre hare geheele vervulling in dit opzigt hebben vertraagd. Doch haar grondbeginsel is, meenen wij, *verdraagzaamheid* óók voor *regtzinnigheid*.

S.

(1) *In ons n°. 970, laatsten regel van het daar aangehaalde art. 14 Wet, staat:* maanden, *lees:* jaren.

## NEDERLANDEN.

### ZITTING VAN DE TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

*Dingsdag 29 December.*

Ten half twee ure is de zitting geopend. HH. Exc. de ministers van financiën en van hervormde eeredienst, enz., zijn in de vergadering tegenwoordig.

Zijn ingekomen onderscheidene missives van de eerste kamer, waarbij zij kennis geeft, zich vereenigd te hebben met de verschillende hoofdstukken der begrootingswerken over 1841, alsmede met de voordragt nopens de middelen. — Aangenomen voor kennisgeving.

Eenige ingekomen verzoekschriften worden naar de commissie *ad hoc* verzonden. Dezelve zijn van de kamer van koophandel en fabrijken te Leyden, van fabrijkanten te Zwartsluis en Rotterdam, alle bedenkingen bevattende nopens de voorgestelde wijzigingen in het tarief van in-, uit- en doorvoer.

De centrale afdeeling brengt verslag uit nopens de voordragt tot wijziging der wet op de suiker.

De heer Star Busman stelt voor, de discussiën te doen plaats hebben dadelijk na afloop van die, heden aan de orde van den dag gesteld, uit vrees, dat er anders geen genoegzaam getal leden zou aanwezig zijn.

De heer de Jonge van Campens-Nieuwland ondersteunt dit gevoelen. Hij zegt, dat, bij eene aanneming der voordragt, dezelve met 1°. Januarij in werking zal moeten komen; dat wij heden reeds den 29 December beleven; dat de eerste kamer buitendien nog andere wetten te behandelen heeft, en men deze den behoorlijken tijd moest laten, om ook deze te onderzoeken.

Niemand zich daartegen verzettende, wordt overeenkomstig het gevoelen van deze twee leden besloten.

De commissie tot de verzoekschriften doet, bij monde van haren voorzitter, den heer van Hoorn van Burgh, verslag op twee verzoekschriften, betrekking hebbende tot de heden te behandelen wet nopens den landbouw. Gedeponeerd ter griffie.

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over het ontwerp van wet, tot herziening der wet van den 29 December 1835, betreffende de bevordering der belangen van den landbouw.

De heeren Weynaendts en van Hoorn van Burgh hebben eenige bedenkingen tegen het ontwerp in het midden gebragt, hetwelk bijzonder voor de nijverheid schadelijk zou kunnen zijn.

Z. Exc. de minister van financiën heeft het ontwerp verdedigd en daarbij verklaard, dat, wanneer Z. Exc. later mogt ontwaren, dat deze voordragt schadelijk werkte, Z. Exc. zich beijveren zou, daarop terug te komen. Z. Exc. voegde er bij, dat hij, bij den benarden toestand van 's lands financiën, geene vrijheid zag, om noodelooze premiën te verstrekken.

Ter stemming overgegaan zijnde, is het ontwerp aangenomen met 42 tegen 3 stemmen. Tegen hebben gestemd de heeren: Verwey-Mejan, Weynaendts en van Hoorn van Burgh.

Ten tweede is beraadslaagd over het ontwerp van wet tot invoering van het nederlandsch belastingstelsel in het hertogdom Limburg.

De heeren Cornelie en Michiels van Verduynen hebben bij deze gelegenheid uitgeweid over de betrekkingen van die nieuwe provincie tot het rijk. Hoezeer er welligt veel voor pleiten zou, dat alle de nederlandsche belastingen niet op de provincie zouden drukken, of ten minste niet zoo zwaar op dezelve zouden gelegd worden, zoo hebben deze leden gemeend, dat zij thans, en in de tegenwoordige omstandigheden, niet op de hoogte van het bedrag der belasting zouden letten. Ja, zij achten zich verpligt, der Regering hunnen dank te betuigen, dat zij het voorstel zoodanig had ingerigt, dat de invoering der belastingen in Limburg met zachtheid, en naar den aard en de behoeften van de provincie, zou plaats hebben. Ten slotte drongen zij aan op de zamenstelling der standen en van de provinciale staten in Limburg, en op de invoering eener onafhankelijke regterlijke magt aldaar; terwijl zij het wenschelijk keurden, dat er een lid uit Limburg in den hoogen raad geplaatst wierd. Ook op de behartiging der andere belangen van dat gewest drongen zij aan.

De heeren Luyben en van Dam van Isselt hebben de gelegenheid waargenomen, om Z. Exc. te verzoeken, het stelsel, in het behandeld wordend ontwerp vervat, om, namelijk, den accijns op het gemaal bij admodiatie te heffen, ook op het platte land in de provinciën Noord-Braband en Gelderland in toepassing te brengen.

Z. Exc. de minister van financiën heeft aangemerkt, dat de Regering aanvankelijk reeds al datgene voor Limburg gedaan heeft, wat in haar vermogen was, en waarvan dit ontwerp wederom ten blijke verstrekte; dat de toekomst van Limburg door deszelfs vereeniging met Nederland niet verergerd is; dat de voorname tak van deszelfs nijverheid, de brandstoffen, tot deszelfs bloei zal kunnen bijdragen, enz. Bij de herziening van het geheele belastingstelsel, zou er nagegaan kunnen worden, in hoe verre de admodiatie ook in andere gewesten van toepassing te brengen zal zijn. Overigens heeft de Regering hare aandacht op de invoering der verdere wetten in Limburg gevestigd. Zij heeft zich daarmede bezig gehouden, en het daartoe gevorderd wordende wordt voorbereid. Z. Exc. hoopt, dat er bij de eerste zamenkomst der kamer, na de schorsing harer werkzaamheden, welligt nadere mededeelingen of voordragten dienaangaande aan dezelve zullen worden gedaan.

Ter stemming overgegaan zijnde, is ook dit ontwerp met algemeene stemmen aangenomen.

Eindelijk is beraadslaagd over het ontwerp van wet, tot verbetering van den accijns op de suiker.

De heer Snouck Hurgronje heeft daartegen eenige bedenkingen, die hem echter niet zullen verhinderen, uit vreeze van het bestaande onverbeterd te houden, de wet aan te nemen.

De heer van Goltstein vreest nog altijd, dat de smokkelhandel, die ten aanzien van dit voorwerp op eene zoo ergerlijke wijs in een gedeelte des lands plaats vond, niet genoegzaam zou worden voorgekomen.

Z. Exc. de minister van financiën heeft het ontwerp verdedigd, en vooral aangemerkt, dat de voordragt, in de gegeven omstandigheden, het meeste geschikt was, om aller belangen te vereenigen. Z. Exc. vleide zich, dat de fraude thans krachtdadig zou kunnen worden geweerd, en verklaarde daarbij, dat hij nooit voor het nemen van gestrengere maatregelen was, dan volstrekt gevorderd werden. Voorts zeide Z. Exc., dat de telkens veranderde redactie van dat ontwerp het bewijs opleverde van de zucht der Regering, om het gemeen overleg te bevorderen. Z. Exc. hoopte, dat de kamer hare werkzaamheden schorsen zou onder den indruk van het wezenlijk verlangen der Regering, om in den waren zin aan te kweeken, dat gemeen overleg, dat strekken kan om 's lands welzijn op eene duurzame wijs te bevorderen

Bij hoofdelijke omvrage, is ook deze voordragt met algemeene stemmen aangenomen.

Hierop zeide de voorzitter, dat er op dit oogenblik bij de kamer geene

## MENGELWERK.

### GODS WILLE GESCHIEDE!

« Draag vooral zorg, dat gij u niet in de sneeuw nederzet, en dat de uwen linkerwang niet te zeer bestoke, en dan, Gods wille geschiede, heer SEBALDUS! » riep de herbergier, in een geldersch dorp, eenen nger toe, die, met een' ransel op den rug, en een' dorenstok in de , te midden van eene digte sneeuwbui, zijne voetreize aanvaardde.

« Waarom toch liet gij den vreemdeling van ons gaan? » vroeg de rdin, op verwijtenden toon, aan haren echtgenoot, die de half bevro- deur met kracht toesloot, en zich de ruige sneeuwvlokken van buis bonte muts schudde. « Heb ik hem niet gewaarschuwd? » antwoordde herbergier, terwijl hij met zijn' adem eene opening ontdooide in de glas- , waarop de winter, zoo als een dichter het ergens uitdrukt, eene bloem nseeld had. « Heb ik het hem niet honderdmalen gezegd, dat het ge- lijk was, indien hij zich met zulk weder, als wij van daag hebben, den straatweg verwijderde; maar heeft hij mij niet ten bescheid ge- n: al boodt gij mij zoo vele gouden Willems-stukken, als er nu sneeuw- ken vallen, ik mag hier niet vertoeven? » — « Arme, arme man, » lte inmiddels de teederhartige waardin; « hoe zullen uwe nabestaanden eren, als gij op den weg van koude omkomt, of in het dal in de uw versmoort! »

« Vrouwenpraatjes! » sprak de herbergier; « hij is geen kind; hij zal wel eeren, als bij het te bruin krijgt. Leg een paar sparren-blokken in chouw aan en geef mij mijne pijp. » — De goede waardin gehoorzaamde. dennenhout knetterde, en aan de barstachtige vlammen ontstak de d zijn geliefkoosd Amersfoortsch Nicotiaansch kruid.

Gedurende dit huisselijk tooneel, het penseel van TENIERS, of OSTADE dig, waadde SEBALDUS door de digte sneeuw henen, die dalen en s bedekte. De gure wind snerpte hem in het aangezigt, en deed n ooren verkleumen; maar hij gevoelde het niet: binnen een half u hij het dorp zijner geboorte begroeten, en, na eene afwezendheid van drie jaren, vrouw en kind wederzien. O, dat zalige vooruitzigt maakte hem bestand tegen weder en wind.

SEBALDUS dacht alleen aan de ure des wederziens. Welk een oogenblik, wanneer hij zijne nederige woning binnentreedt, met de woorden: « heb ik nu geen woord gehouden? » Als zijne engelachtige vrouw hem aan haar hart drukt, en de vijfjarige KAREL, aan zijn' hals hangende, hem vleijend vraagt: « Vader, wat hebt ge mij medegebragt? » Welk een voorsmaak van genoegens, aan zijne gade te mogen verzekeren: « ik heb mijne laatste reize afgelegd. Nu kunnen wij voortaan zorgeloos *met* elkander en *voor* elkander leven. Het zij winter om mij, lente is het in mijn hart. Drie jaren lang heb ik als een nachtegaal in *België*, *Noord-Braband*, ja, zelfs aan den *Rijn*, mijne fluit doen kwelen; nu ben ik, God dank! boven jan, en ik zal vooreerst geen walz *à la Strausz* doen hooren, dan om u, of mijn' lieven KAREL te laten dansen. »

Nog nooit was SEBALDUS zoo lang van huis geweest als thans. In den vreemde rondzwervende, had hij als een talent van den tweeden rang in vele kleine steden opgang gemaakt, en geld verdiend. Ook uit groote steden waren hem aanbiedingen gedaan, om in het orchest te spelen, met de stille hoop, om misschien eens als *obligate* te mogen optreden; maar de fiere Gelderschman had één ding gemeen met den grooten CAESAR: hij wilde liever de *eerste* zijn in een klein dorp, dan de *tweede* in het magtige *Rome*.

Maar het was niet alleen de zich verworven kleine fortuin, die hem naar eigen huis en haard deed verlangen. Neen, het was veeleer die onuitwischbare zucht, welke iederen onbedorven mensch doet haken naar de plek, waar zijne wieg stond. Dat ontstak het heimwee in zijnen boezem naar die statige sparren dreven, waarin tijdens de lente de vogelen zingen, en zij den naderenden winter begroeten. Dat dreef hem naar het geliefde dorp, waar de winter, hoe koud en onvriendelijk ook, niet in staat is, om in zijne reuzige armen huisselijk heil en liefde te verworgen. Neen, zelfs de winter was hem nu dierbaar! Alles verkleumende, alles van elkander verwijderende, alles in enge grenzen beperkende, vormde de koude, in zijne gloeijende verbeelding, iedere woning van den stillen in den lande tot eene soort van *oasis*, waar alles wemelde van morgengloed en *Edens* warmte.

En dan bij die beelden der fantasie, welk eene toekomst, vol van wezenlijkheid! — Een toereikend vermogen, die weg tot onafhankelijkheid, die bron van maatschappelijk geluk! — en daarbij zijne MARIA, eene beeldschoone vrouw van zes en twintig, zijn KAREL, een knaap van vijf jaren, liefelijk als een Cherubijn, geschilderd door DIONYS van *Nijmegen*, en bezongen door den zoetvloeijenden dichter des Rottestrooms, den echt dichterlijken SMITS.

Dus mijmerende, was SEBALDUS, door wind en sneeuwvlagen henen, over den steilen heuvel, het dal genaderd, aan welks glooijing, door eenige linden- en eikenboomen belommerd, het dorp zijner geboorte gelegen is. Reeds ziet hij huizen, welker daken met sneeuw bedekt zijn; reeds — maar het is het dorp niet, waar zijne MARIA woont; hij is verdwaald: — de avond valt! — Hij beloofde heden avond terug te zullen komen. Zal hij die belofte verbreken, en ginds zijn' intrek nemen? — Neen, andermaal op weg; op den Hemel vertrouwd! — Gods wille geschiede! —

SEBALDUS was omgekeerd, en waadde nu weder, schoon doodelijk vermoeid, door de sneeuw henen, tegen de hoogte op, om zijn dorp te bereiken. Nergens is eenig spoor van voetgangers, sleden of rijtuigen. Ook zijne voetstappen zijn door de sneeuw bedekt. De wind is heviger opgestoken, en heeft hier en daar van de drooge sneeuw heuvelen gevormd, waarin hij tot aan zijne middel wegzinkt. Toch tobt hij voort, naar de om zich heen stuivende sneeuwvlokken en de ondergaande zon zich regelend, den weg zoekend naar zijne woning. Maar een blaauwachtige nevel, zoo gewoon in het wintersaizoen, daalt walmend neder, en belet hem op vijf schreden afstands eenig voorwerp te onderkennen. Eene sombere aandoening maakt zich meester van zijnen geest: zou hij bestemd zijn, om hier, zoo nabij aan het doel zijner wenschen, van koude en afgematheid om te komen? Moet hier het eindperk van zijn leven zijn; zal hier de sneeuw hem in haar winterkleed wikkelen, en vertrouwen aan de armen des doods, om hem, niet dan in de lente, als die graftooi wegsmelt, en alles ontwaakt ten leven, te doen rusten in de eenzame groeve? Groote God, welk een denkbeeld! ô Dat hij gehoor had verleend aan de raadgevingen van den herbergier en zijne goedhartige vrouw; dan! doolde hij hier niet in radelooze wanloop rond; maar Gods wille geschiede!

Terwijl zijn geest dus aan veelvuldige akelige schrikbeelden ter prooi was,

werkzaamheden zoo verre gevorderd waren, om in beraadslaging te kunnen worden gebragt, en dat de vergadering dus tot nadere bijeenroeping geschorst werd, welke waarschijnlijk zou plaats hebben op den 2 Maart 1841.

— De nota van wijzigingen in het ontwerp van wet ter herziening van die van den 23 December 1833 (*Staatsblad* n°. 71), betreffende den accijns op de suiker, is van den navolgenden inhoud:

ART. 1, 1sten regel, weg te laten het getal 10, zoo mede het woord: *en.*

3den regel, achter het woord: *dat*, met weglating van het overige van het artikel, bijvoegen: «de raffinadeur voor den accijns van de suiker, welke hij op of na 1°. Januarij 1841 ter zijner beschikking zal nemen, een crediet zal genieten van zeven maanden voor zijne inslagen, gedurende twaalf maanden, tot een gezamenlijk beloop van een honderd vijftig duizend gulden in hoofdsom, en van drie maanden voor de meerdere inslagen, de bovengenoemde som van *f* 150,000 te boven gaande, alles onverminderd de drie ten honderd, welke niet dan door betaling kan aangezuiverd worden, en waarvoor slechts een crediet van veertien dagen wordt toegekend.»

ART. 2, 4den regel, in plaats der woorden: 1 *October*, te stellen: «25 December.»

9den regel, de woorden: *bij de verschijning*, te vervangen door: «binnen veertien dagen na de opening.»

ART. 3, 2den regel, achter het woord: *uitvoer*, in te voegen: «of ter nederlage in entrepôt.»

*b*, 3den regel, achter het woord: *uitgedekt*, te stellen: «en net.»

ART. 3, achter § *c* bijvoegen: «*d.* Voor zoo veel de crediet-rekeningen, geopend vóór den 25sten December 1840, nog onaangezuiverd zijn, zullen dezelve kunnen worden afgeschreven bij uitvoer naar buiten 's lands of nederlage in entrepôt:

«Voor kandij à *f* 22.

«Voor melis en lompen, de vereischten bezittende, volgens omschrijving in § *b*, *f* 21.50.

ART. 4, te veranderen als volgt: «De bepaling der tarra, vermeld bij art. 34 der wet van den 23 December 1833 (*Staatsblad* n°. 71), ten bedrage van 1¼ pCt. voor het papier en touw, waarmede de brooden op de gewone wijze omwonden zijn, wordt bij deze ingetrokken en buiten effect gesteld.» (Zie ook de 3de bladz.)

AMSTERDAM 30 December.

— Naar wij met zekerheid onderrigt zijn, heeft de heer mr. C. A. den Tex, hoogleeraar in de regtsgeleerdheid aan het athenaeum illustre alhier, voor de benoeming als zoodanig aan de utrechtsche hoogeschool bedankt.

De vele verdiensten van dezen waardigen man, die hem eenen europeschen roem verwerven, zijne onvermoeide werkzaamheid en opregte belangstelling in het welzijn van hen, die zijn onderwijs genieten, doen ons dit besluit van zijn hooggel. om voortdurend aan het athenaeum dezer stad werkzaam te blijven, niet alleen voor de studerende jongelingschap aan die doorluchte school, maar ook voor deze stad zelve van hoog belang achten, die het zich gewisselijk tot eene eer rekent, zulk een' uitstekend geleerde onder hare burgers te tellen.

— Bij besluit van den 25 dezer, is de secretaris van staat, mr. H. J. baron van Doorn van West Capelle, met den eersten Januarij aanstaanden, benoemd tot minister van staat, en tot secretaris van staat, vice president van den raad van state. (*Staatscourant.*)

— Men leest in een der dagbladen: — «Ons wordt van goederhand onderrigt, dat het artikel, voorkomende in het *Handelsblad* en in de *Amsterdamsche Courant* van maandag 21 Dec. jl., in zoo verre ongegrond mag genoemd worden, als het geheel bezijden de waarheid is, dat er van wege het hoofdbestuur aan heeren gouverneurs eenige aanschrijving zoude zijn gedaan, om zich in de vergaderingen der staten aan de stemming te onthouden.»

VREESWIJK 28 Dec. Het water in de Lek is heden 3 el 49 duim onder nul; in de laatste 24 uren gevallen 1 duim.

29 Dec. Heden 3 el 54 duim onder nul; in de laatste 24 uren gevallen 5 duim.

WIJK BIJ DUURSTEDE 28 Dec. Steeds open water; hoogte des waters 4 el 29 duim; in de laatste 24 uren gevallen 3 duim.

Op den Rijn is het ijs aangevoerd tot omstreeks Emmerik. Te Arnhem moeijelijke overvaart; 10 duim val.

NIJMEGEN 29 Dec. Naar men verneemt, is, ter vervulling der door het eervol ontslag van den heer mr. T. M. W. van Scheack van Nydeggen, opengevallen regtersplaats in de arrondissements-regtbank alhier, benoemd de heer mr. C. F. J. F. baron Haeført van ter Horst, tot dus verre regterplaatsvervanger in de arrondissements regtbank te Arnhem.

— In onze vorige meldden wij, dat onze rivier zich beneden en boven onze stad gezet had; sedert is de open tusschenruimte zoo snel toegevroren, dat men reeds vrijdag morgen op alle punten, hoewel zeer gewaagd, over de rivier ging. Zaturdag voormiddag echter kostte dit een offer; eenige jongelieden staken op schaatsen, op ongebaanden weg, de Waal over, en hadden het ongeluk over eene pas toegevroren plaats te komen, welke brak en twee derzelven verzwolg. Een hunner was dadelijk verdwenen, terwijl een ander door de ijsschouw van het veer, welke op het hulpgeschrei was toegeschoten, werd gered, doch, ten gevolge van geleden koude, na het aanwenden van alle voorgeschreven middelen, bezweek.

De overgang over de Waal is thans verzekerd. De veerlieden, die meer dan anderen, op vele kleinere veeren dan het onze, zich beijveren het hunne eene vermaardheid te geven, lieten niet na, om door het werpen van water de ijsvlakte te verdikken, en eene voor het veerhuis gemaakte baan te vormen, zoodat reeds heden voormiddag, behalve vele voetgangers, sleden en karren veilig de baan passeerden. Aan gene zijde is het een lust de onderscheiden wintervermaken te zien, daar duizenden zich aldaar vereenigen, om zich in het tegenwoordige winterweder te verheugen. (*Nijm. Cour.*)

LEEUWARDEN 28 Dec. De aangekondigde hardrijderij op schaatsen door mannen en vrouwen heeft alhier op heden plaats gehad; zestien der meest bekende rijders uit deze provincie waren met hunne rijdsters hiertoe uitgenoodigd; na elkander herhaalde malen de overwinning meesterlijk betwist te hebben, behaalden Arend Hessels Kastelein, oud 26 jaren, wonende te Tietjerk, en Elisabeth Jans Kas, oud 20 jaren, van Mantgum, den uitgeloofden aanzienlijken prijs van vijftien gouden Willems, gelijk mede Gerrit Sjoerds Henstra, oud 28 jaren, wonende te Terborne, en Tjaltje de Jong, oud 30 jaren, van IJlst, de toegezegde premie van vijf gouden Willems.

Het buitengewoon fraai winterweder had een ontelbare menigte aanschouwers uitgelokt, en bragt niet weinig toe tot den luister van dit volksvermaak, hetwelk, door de uitmuntende directie, welke allerwege aanwezig was, tot genoegen van een ieder is afgeloopen.

## FRANKRIJK.

PARIJS 28 Dec. De tijding, dat de overeenkomst tusschen Mehemet-Ali en den commodore Napier te Constantinopel is *afgekeurd*, bevestigt zich. Eene der correspondentiën zegt deswege het volgende:

Het is nog geene 8 dagen geleden, dat wij, sprekende van het algemeen gerucht der niet ratificatie van de bedoelde overeenkomst, het gevoelen te kennen gaven, dat deze daadzaak eenigerlei helsche intrigue van de engelsche staatkunde inhield. Wij beschouwden den commodore Napier als een' zondenbok, bestemd om Alexandrië meester te worden, terwijl de engelsche diplomatie bewerken zou, dat de overeenkomst niet werd geëerbiedigd. Het fransch gouvernement heeft deze tijdingen uit de Levant niet geheel durven tegenspreken; maar vervolgens niet geschroomd te verklaren, dat de engelsche admiraliteit de overeenkomst had goedgekeurd, en dat de andere mogendheden eenstemmig dachten met Engeland.

Doch wat wordt er van deze verklaring, tegenover de berigten, die nu over Marseille en uit Londen zijn ontvangen? Het is nu stellig zeker, dat de admiraal Stopford de overeenkomst van den commodore Napier niet heeft goedgekeurd, en dat hij den pacha niet wil toestaan, schepen naar de syrische kust te zenden om een gedeelte van het egyptische leger naar Alexandrië terug te voeren.

Een der dagbladen merkt aan, dat noch de admiraal Stopford, noch lord Palmerston in de nota's, welke de bladen van de Levant mededeelen, eenig gewag maken van de erfelijkheid van Egypte voor den onder-koning. Het schijnt, dat men omtrent dit vraagstuk nieuwe verwikkelingen wil doen ontstaan.

Engeland doet, van den eenen kant, al het mogelijke om dat vraagstuk meer en meer te verwarren, terwijl het van den anderen kant al zijnen invloed bezigt, om Europa tegen Frankrijk op te zetten, altijd onder den schijn, dat de wapeningen der andere mogendheden niets anders zijn dan gevolgen van onze wapeningen.

Intusschen bevatten de dagbladen, door buitengewone gelegenheid, eenen brief uit Alexandrië van den 12 dezer, volgens welken, de zaak, door algeheele onderwerping van Mehemet-Ali, nu in allen deele zou zijn ten einde gebragt; hij luidt als volgt:

De admiraal Stopford, opperbevelhebber der britsche magten, heeft geweigerd de overeenkomst tusschen den commodore Napier en den onderkoning goed te keuren, en den chef van zijnen staf gezonden, om den commodore te vervangen. De kapitein Franshave is den 7 te Alexandrië aangekomen, en heeft onverwijld den pacha gedaagd om zich te onderwerpen, zonder eenigerlei voorwaarden, en, vóór alles de turksche vloot terug te geven, onder bijvoeging evenwel, dat Egypte hem erfelijk zoude zijn.

Na drie dagen onderhandelens, heeft de pacha zich onderworpen, zonder eenigerlei voorwaarden, en de kapitein Franshave is den 10 met zijne acte van onderwerping weder afgereisd.

Volgens de stukken, die wij in sommige dagbladen vinden, had de heer Franshave in last aan den onder-koning te melden, dat de vier mogendheden den sultan zouden aanbevelen hem te herstellen in het pachalik van Egypte, wanneer hij onverwijld zich onderwierp en aan kapitein Franshave eene geschreven verbindtenis ter hand stelde, om, mede onverwijld, de turksche vloot terug te geven, en, insgelijks zonder eenig uitstel, Syrië, het district Adana, het eiland Candia, Arabië, en de heilige steden door zijne troepen te doen ontruimen.

De heer Franshave had ook in last, niet langer dan drie dagen op antwoord te wachten, en den onder-koning te doen verstaan, dat, wanneer hij zich niet binnen dien tijd onderwierp, alsdan de belofte der mogendheden zou zijn vervallen. Hij was overbrenger van twee brieven van den admiraal Stopford, in den eenen van welke deze bepalingen stonden vermeld, terwijl in den anderen berigt werd, dat de commodore Napier zijne magt was te buiten gegaan.

De brief door Mehemet-Ali aan den heer Franshave voor den grootvizier ter hand gesteld, en waarin zijne onderwerping vervat is, luidt aldus:

Hoogheid! De commodore Napier, bevelhebber der britsche magt voor Alexandrië, heeft, door eenen brief van den 22 Nov. ll., mij verwittigd, dat de verbonden groote mogendheden aan de verheven Porte hadden verzocht mij het erfelijk bewind van Egypte te verleenen, onder voorwaarde, dat ik de turksche vloot zou gereed houden tot wedergave, en mijne troepen uit Syrië zou doen terugtrekken.

Na eene briefwisseling over dat onderwerp met den commodore Napier gevoerd, zijn deze voorwaarden aangenomen, en is eene overeenkomst gesloten en geteekend, in het vooruitzigt, aan mijnen kant, dat de gunst van Z. H. zich over mij zoude uitstorten. Ik had dienvolgens aan mijnen zoon Ibrahim-pacha geschreven, dat hij met de troepen, de burgerlijke ambtenaren, en het te Damascus aanwezige krijgsmateriëel naar Egypte terug zou trekken, en zelfs was eene expresse te dien einde, door de zorgen van den commodore Napier, met eene engelsche stoomboot naar Syrië afgevaardigd.

Thans heeft Z. E. sir Robert Stopford, opperbevelhebber der britsche magt in de Middellandsche Zee, bij eenen brief, gedagteekend van voor Cyprus, den 6 dezer te kennen gegeven, dat hij eene officiële dépèche van lord Palmerston ontvangen heeft, met instructiën, krachtens welke hij mij uitnoodigt, om mij aan de Verheven Porte te onderwerpen, onder teruggave van de Ottomannische vloot en ontruiming van Syrië, Adana, Candia, Arabië en der Heilige Steden.

Altijd gezind, om alles wat ik bezit en mijn leven zelfs op te offeren, ten einde de genegenheid van Z. H. te herwinnen, en erkennende, dat door de tusschenkomst der verbonden mogendheden, de gunst van mijn' souverein mij is wedergeschonken, heb ik schikkingen bevolen, ten einde de Ottomannische vloot worde wedergegeven, aan zoodanig persoon en op zoodanige wijze, als het aan Z. H. behagen zal te bevelen.

De troepen op Candia, in Arabië en in de Heilige Steden zijn gereed om zich terug te trekken, en de ontruiming zal onverwijld plaats hebben, zoodra mij het bevel van mijnen souverein zal zijn geworden. Ten aanzien van Syrië en het district Adana heb ik, uit eenen brief van Ibrahim-pacha, gedagteekend van de laatste dagen van den Ramasan, dien ik over land ontvangen heb, vernomen, dat hij Damascus den 3 of 4 Chawal met het geheele leger heeft moeten verlaten, om naar Egypte terug te gaan. Syrië is derhalve geheel ontruimd, en daarmede is de verbindtenis van mijne gehoorzaamheid voltrokken.

Als deze daadzaken ter kennisse van U. H. zullen gekomen zijn, hoop ik, dat zij, dezelve aan onzen souvereinen meester voordragende, bij Z. H. zal tusschen beiden komen, om Hare gunst voor den oudsten en den meest getrouwen Harer onderdanen te verwerven.

(*Geteekend*) MEHEMET-ALI.

Het zal nu te bezien staan, of de Porte, voldoende aan de aanbeveling der vier mogendheden, den onder-koning in het erfelijk bezit van Egypte zal herstellen?

— Dezen morgen liep aan het pruissische gezantschap het gerucht, dat de kroonprins van Hanover zoude zijn overleden. Ware dit zoo, het zou dan de terugkeer van Hanover onder het engelsche bewind ten gevolge kunnen hebben.

— De heer Olozaga, nieuw benoemd gezant van Spanje, heeft gisteren zijne geloofsbrieven, als zoodanig, aan den koning aangeboden.

## SPANJE.

MADRID 20 Dec. In de financiële kringen wordt gezegd, dat de minister van financien, Gamboa, zijne demissie zou hebben aangeboden. Dat gerucht schijnt echter voorbarig.

Het decreet ter opheffing van het klooster van Guypuscoa is vergezeld geweest van den navolgenden brief van het regentschap:

Het regentschap vermeent al uwe aandacht te moeten vestigen op het voortdurend bestaan der Jesuiten, als godsdienstige vereeniging tot onderwijs. Het nadeel, hetwelk de jeugd kan lijden, door eene opvoeding, die strijdig is met de verlichte beginselen, welke de tegenwoordige toestand des lands en een vertegenwoordigend gouvernement voorschrijft, is te duidelijk, dan dat gij niet onmiddellijk u zoudt bezig houden met de afwending van dit kwaad; zelfs wanneer de wetten niet uitdrukkelijk de voortduring van het bestaan dezer broederschap ophieven. Uwe gewone voorzigtigheid zal u de middelen aan de hand geven, om ook deze dienst aan het land te bewijzen. Het regentschap verleent u de magt, om de Jesuiten te beletten met het onderwijs voort te varen, en om de inwoners aandachtig te maken op de bescherming, door de regering aan het seminarium van Bergara en aan de universiteiten van Onate en van Vitoria verleend. Het is ook genegen de gestichten van opvoeding te St. Sebastiaan en te Irun daar te stellen, en alle zoodanige andere inrigtingen van gelijken aard, als in de provinciën noodig zouden kunnen zijn.

De minister van binnenlandsche zaken heeft, bij rondgaanden brief, aan alle de politieke hoofden in de verschillende provinciën gelast, hem dagelijks bekend te houden met hetgeen, ten aanzien der verkiezingen voor de ayuntamiento's, omgaat.

De hertog de la Victoria is tot alcade van Logrono, voor 1841, benoemd.

De agent van het huis Rothschild heeft eenen koerier naar Parijs gezonden; eenige personen achten zulks met de laatste rijzing ter beurze in verband te staan.

De mishandelingen van particulieren tegen particulieren duren in verschillende steden voort. Te Palencia en te Cordua is dit bijzonder het geval. In de laatste plaats kunnen voorname personen, aan welke men den naam van cangrejos (*zeekreeften*) geeft, niet uitgaan, dan onder geleide van escopereros (*gewestelijke wachten.*)

## ENGELAND.

LONDEN 26 Dec. Onder de verliezen, welke de laatste stormen ons doen betreuren, behoort dat van Hr. Ms. brik *the Fairy*, welke, naar alle waarschijnlijkheid, met man en muis vergaan is; want behalve dat men sedert drie weken niets van dezelve gehoord heeft, is een stuk van de kajuit, en ook de mast, aan de kust komen aandrijven. Dit schip is sedert lang bezig geweest met het opnemen der kusten, onder het opzigt van den zeer bekwamen kapitein Hewett, die reeds vele jaren gewerkt heeft aan het maken van eene nieuwe kaart van de Noordzee, waaraan zoo veel behoefte is. Men zegt, dat kapitein Hewett alle zijne waarnemingen en kaarten aan boord had, zoodat, met zijnen dood, tevens de vrucht van eenen dertigjarigen arbeid, van zoo veel belang voor alle zeevarende natiën, voor de wereld verloren gegaan is.

Van Bombay meldt men, dat de drie laatste overlandsche brievenmalen aldaar uit Europa aangebragt hebben 32,777, 33,273 en 37,308 brieven en dagbladen, welke niet weinig werkzaamheid van uitdeeling en verdere verzending aan het postkantoor veroorzaakt hebben.

Om zich een denkbeeld te maken van den handel van Texas, diene de volgende opgaaf, uit de noord-americaansche dagbladen overgenomen. De uitvoer van Texas naar de Vereenigde Staten heeft in 1837 166,348, in 1838 166,718 en in 1839 318,116 dollars bedragen; daarentegen heeft de invoer in Texas uit de Vereenigde Staten in 1837 1,007,928, in 1838 1,247,8.. en in 1839 1,687,083 dollars bedragen. Het voordeel is dus aan de zijde der Vereenigde Staten geweest.

## RUSLAND.

ST. PETERSBURG 19 Dec. Eergisteren heeft de plegtige aanneming plaats gehad van H. K. H. prinses Maria van Hessen in de grieksch-russische kerk, terwijl gisteren de plegtige verloving tusschen Z. K. H. den grootvorst troonopvolger en H. K. H. de prinses is gevierd. Gisteren avond was de hoofdstad schitterend verlicht.

## ZWITZERLAND.

AARGAU 17 Dec. De nieuwe constitutie van het kanton Aargau is in zitting van den grooten raad op heden, met 130 tegen 30 stemmen, aangenomen. Dit besluit is door 101 kanonschoten den volke aangekondigd.

---

gudste het angstzweet hem langs de haren, en deed ze tot groote ijs-stralen bevriezen. Met veel moeite en inspanning is hij ten laatsten wederom het heuvelplat genaderd, aan welks voet het dorp zijner geboorte moet liggen; maar de sparren-dreef, die er henen voert, kan hij nergens onderscheiden; en toch zal, toch moet hij het Noorden volgen; want anders verliest hij zich zuidwaarts op de onoverzienbare heide. Daar verheft zich, door sneeuwjagt en avonddamp heen, eene reuzige witte gestalte, in de gedaante eener piramide. Hij snelt er heen; want het verlangen, om uit den toestand te geraken, waarin hij verkeert, verbant alle vrees. De witte gestalte is een pijnboom, van buitengewone grootte, om welks trotschen stal de winter een' witten pels gehangen heeft. SEBALDUS wil zich eenige oogenblikken nederzetten aan den voet des booms, ten einde zijne krachten te herzamelen. Met zijne dikke wanten veegt hij de sneeuw van dat gedeelte des boomstams, waartegen hij met den rug wenscht te leunen; maar, is het begoocheling of waarheid, droomt hij of waakt hij? — Leest hij in dien boomschors zijne naamletteren niet, zoo als hij die jaren geleden griffelde in eenen pijnboom, waarbij hij als knaap gewoon was met de dorpsjeugd te spelen en te dartelen? Ja, het is zijne hand: hij kent die letteren! — «Omgeven mij goede geesten?» dus riep SEBALDUS uit, «of ben ik aan booze magten overgeleverd; maar, neen, Gods wille geschiede!»

Dus sprekende, beroert zijne hand onwillekeurig het ebbenhouten kistje, waarin zijn geliefd toonwerktuig, zijne fluit, ligt. Indien ik haar eens eenige toonen ontlokte, indien ik eens, hier te midden van koude en ongemak, de melodij van een der kersgezangen aanhief, waarvan dezer dagen de tempelen des Heeren in den mond der geloovigen weêrgalmen. Misschien word ik van verre verstaan, en is mijn lofzang het middel mijner redding; zoo niet, dan ontzweve op de toonen der muzijk, mijne ziel God ter eere, aan mijne lippen!

Men wrake dit in den goeden SEBALDUS niet! men bespotte hem niet om zijn geloof. De schipbreukeling klemt zich aan eene wrakke plank, de drenkeling aan een' riethalm vast, en toch kunnen beiden redden, als de nood ten top is geklommen; want de Voorzienigheid kan de wrakke plank een vlot, den riethalm een sterk anker doen zijn. Zij kan de fluittoonen des verdwaalden vormen tot het klokgedreun van eene kerk, die den watervloed door de nabuurige gemeenten hulpinroepend verkondigt.

SEBALDUS neemt zijne fluit en speelt. Wonderlijk steken de liefelijke toonen af bij het gehuil van den storm in de krakende takken van den pijnboom. Maar hij ontvangt geen antwoord. Stikdonkere nacht omgeeft hem. Zijne eerst verkleumde voeten worden loom; zijne verstijfde vingers zijn als aan de fluit vastgenageld: de adem bevriest in de luchtkleppen. Een gevoel van slaap vermeestert SEBALDUS; dwaallichten wemelen voor zijne oogen; zijne knieën knikken; hij zinkt in de sneeuw neder; zijne zwijgende fluit valt naast hem; arme SEBALDUS!....

«Hebt gij het gehoord, moeder? Ik ken het geheele Kersgezang van buiten en ik speel er de melodij bij, zonder eene enkele noot te missen. Thans mag vader weder komen!» juichte de vijfjarige KAREL, en sprong als een geitebok op den schoot der moeder, die voor het venster zat, en weemoedig tuurde naar de heuvelen aan de andere zijde des dorps.

«Hebt gij dan gespeeld, mijn kind?» vraagde hem de moeder op verstrooiden toon.

«Lieve, beste moeder, waar waren uwe gedachten? Kom, ik wil het nog eens beproeven!» En de kleine knaap zat weder voor de *forte-piano.* «Hoezee,» dus riep hij uit, «wederom zonder fout of mis-toon. Lieve moeder, hebt gij het nu gehoord, dat ik het kerslied kan spelen als mijn' naam?»

De moeder plaatste den aanvalligen knaap op haren schoot, streelde zijne blonde lokken en kuste zijn vriendelijk voorhoofd.

«Het zal uwen vader verheugen, als gij hem dat lied voorspeelt,» sprak de moeder, en met zalige tevredenheid hingen hare blikken aan het vrolijke gelaat van den aanvalligen knaap.

«Vader zal mij toch iets medebrengen, niet waar, beste moeder?»

«Voorzeker, mijn kind!»

«Inderdaad, moeder? — Staat dat in zijn' brief?» — Ik kan alleen gedrukt schrift lezen. O, ik wenschte, dat hij mij eene kleine viool en eene slede, met eenen bok er voor, medebragt. Dan zou ik hem te gemoet rijden, en hem ter eere spelen, alsof het kermis ware.»

Glimlagchend wilde de moeder den speelzieken knaap aan hare borst drukken, toen er onstuimig aan de voordeur der woning geklopt werd. «Uw vader!» dus riep zij juichend uit, hem op haren stoel nederzettende, «uw vader!» maar het was zijn vader niet: zijne petemoei, vrouw BERTHA, geboortig uit *Dusseldorp*, maar in der tijd met een' nijmeegschen landbouwer gehuwd geweest, trad kugchende binnen.

«SEBALDUS nog niet hier?» dus ving zij aan, «het is al koud, vijf ure, MARIA, (dus heette SEBALDUS vrouw) hij schreef immers, dat hij van daag zou komen?»

«Daar staat het geschreven, petemoei,» dus antwoordde MARIA, «den eersten Kersdag hoop ik met u te vieren. Gods wille geschiede!»

«Ja, daar staat het; maar dat *preambuul*, zoo als mijn man zaliger, die taalmeester en *philosophist* was, het zou genoemd hebben, bevalt mij niet. Dat *Deo volente*, want zijne hollandsche spreuk beteekent niets meer, zou mijn man zaliger gezegd hebben, is eene *tweeduidige*, ik meen *dubbelzinnige*, conditie. Een *philosophister* moet schrijven: ik zal komen; komt hij dan niet, de schuld ligt niet aan hem: *in magnis voluisse sat est*, sprak mijn man zaliger, toen hij mij wilde afranselen, en de krachten niet had, om dat doel te bereiken. Zóó moest uw echtgenoot, de muzijkant, er ook over denken.»

«Ik versta evenmin latijn, als mijn brave SEBALDUS,» antwoordde MARIA, «maar, ondanks die onkunde, zal hij er wel goed over gedacht hebben.»

«Nu, wij willen mijn' man zaliger laten rusten. Ik heb u lief, ik droomde dezen nacht zoo akelig van u en van KAREL, brr!!»

«Lieve petemoei, weet gij wel, dat het van daag kersmis is, en dat gij mij zoo dikwijls verhaald hebt, dat er dan in *Duitschland* bij de geloovige Christenen een boom groeit, waaraan appelen, peeren, amandelen, en vèlerlei speelgoed hangt? Zulk een' boom bezit gij immers ook, petemoei? — »

«Voorzeker,» gaf de goede, doch snapachtige vrouw ten antwoord, «ga maar mede. Lieve MARIA, ik zal het knaapje vóór zeven ure te huis bezorgen. Komt SEBALDUS vóór dien tijd terug, dan verneem ik het. KAREL, zeg uwe moeder goeden dag!»

«En wilt gij niet blijven, om te zien, wat vader u medebrengt?» vroeg MARIA.

Het kind zweeg, en zag haar aan; maar er stond in zijne blikken geschreven, dat hij liever ging dan bleef. Zoo is de mensch! Aan het tegenwoordige brengt hij maar al te dikwerf de toekomst ten offer, en dáár toch welt de bron van zijn blijvend geluk.

# STADSNIEUWS.

## 132ste KON. NED. LOTERIJ.

*Trekking der Derde Klasse*, Dingsdag 29 December.

3e Lijst: N°. 8475 een prijs van *f* 1,000. 4de Lijst: N°. 21807 een prijs van *f* 25,000.; N°. 16,300 en 12049 ieder een prijs van *f* 1,000.

BEVALLEN. Te *Nieuwer-Amstel*, 26 Dec., M. P. Hoefkens, geb. de Boer, Z.

OVERLEDEN. 24 Dec. M. Withagen, wed. H. A. Saylhouwer, 73 j. — 25 Dec. B. Pieters, 84 j. — A. C. C. Kuhlman, 10 m. — W. Kalt, geb. Friege, 75 j. — 26 Dec. Het kind van R. Snellenkamp, 6 w. — M. S. de Clercq, 67 j. — 28 Dec. C. F. F. H. Banté, 79 j.

---

AMSTERDAM 30 December.

De aangekondigde vergadering van deelhebbers in de hollandsche ijzeren spoorweg-maatschappij heeft heden voormiddag plaats gehad; de werkzaamheden hebben zich tot de onderstaande benoemingen bepaald.

In de eerste plaats, ingevolge art. 22 der statuten, over gegaan zijnde tot de benoeming van eenen ingenieur-directeur, is daartoe door den raad van administratie voorgesteld, de heer ingenieur van den waterstaat F. W. Conrad, onder wiens leiding en bestier de bestaande spoorweg, tusschen Amsterdam en Haarlem, zoo loffelijk is voltooid. De uitslag der stemming leverde een nieuw bewijs op van het vertrouwen, hetwelk beide de bekwaamheid en het karakter van dezen verdienstelijken man elk der deelhebbers hebben ingeboezemd. Met algemeene stemmen werd Z. Ed. tot ingenieur-directeur benoemd, en zich de benoeming daartoe latende welgevallen, nam hij als zoodanig zitting in den raad van administratie.

Volgens art. 18 der statuten, een der commissarissen in dit jaar moetende aftreden, was het lot gevallen op den heer commissaris-secretaris J. Gerken; doch met eenparigheid van stemmen herkozen zijnde, heeft Z. Ed. de beide voormelde functien op nieuw aanvaard.

De raad van administratie bragt ter kennis van de vergadering, dat de heer commissaris-thesaurier S. B. Sichel, aan wien de maatschappij om veelvuldige dienstbewijzen zoo groote verpligting heeft, door overmaat van eigene bezigheden, zich (voorzeker ook tot leedwezen van allen, die met ZEd. in deszelfs voormelde qualiteit in betrekking kwamen) genoopt heeft gevonden, om voor deze betrekkingen te bedanken. Tot voorziening in de daardoor ontstane vacature door den raad een drietal deelhebbers voorgesteld zijnde, is, uit hetzelve, met eenparige stemmen, tot commissaris-thesaurier verkozen: de heer D. Borski, commissaris van het entrepôt-dok en chef van het handelhuis van Buys, De Bordes en Jordan.

Wijders, ingevolge art. 10 der statuten, uit hoofde van de aanstaande verlenging van den weg, commissarissen benoemd moetende worden voor de steden Haarlem, Leyden en 's Gravenhage, zijn, uit de daartoe door den raad voorgestelde zestallen verkozen: — voor Haarlem, de heeren: C. J. de Bruijn Kops en H. J. Barnaart; voor Leyden, de heeren: J. G. Coster en J. van Heukelom Jr.; voor 's Gravenhage, de heeren: jhr. J. Copes van Cattenburch en mr. P. A. baron van Slingelandt.

Een der deelhebbers, zijnde de heer Louis Drucker, vermeenende, dat, alvorens tot het benoemen van commissarissen voor Haarlem, Leyden en 's Gravenhage kon worden overgegaan, in eene algemeene vergadering van deelhebbers moest zijn beslist, of van de verkregen concessie, tot verlenging van den weg, zal worden gebruik gemaakt, heeft zijn gevoelen daaromtrent geopenbaard, en een protest deswege overgelegd, om in het proces-verbaal der vergadering te worden opgenomen.

---

'S GRAVENHAGE 30 Dec. Men verzekert, dat Z. M. den heer advocaat-generaal Lightenvelt, uit het aan Hoogstdenzelven door de tweede kamer aangeboden drietal, tot lid van den hoogen raad heeft benoemd.

---

## Beursprijzen der Effecten.

| OMSCHRIJVING DER EFFECTEN. | | AMSTERDAM, 30 Dec. 4½ Ure. volg. de Soct. tot nut des Obligatie-handels. van | tot | gebleven. | volgens de Effecten-Societeit. laagste. | hoogste. | gebleven. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| NEDERL. | Werk. Schuld... à 2½ | 49¼ | 50 | $\frac{11}{16}$ | 49⅝ | ¾ | ⅝ |
| | Dito . . . . . » 5 | 96¼ | ¾ | ⅝ | 96½ | ⅝ | $\frac{9}{16}$ |
| | Uitgest. dito . . » | » | » | » | » | » | » |
| | Kansb. . . . . . » *f* | 21½ | 22 | 21¾ | 21¾ | $\frac{13}{16}$ | » |
| | Amort. Syndic. » 4½ | 86¼ | 87 | ½ | 86½ | ¾ | ½ |
| | Dito . . . . . » 3½ | 70¾ | 71¼ | » | 71 | » | » |
| | Hand. Maatsch. . » 4½ | 157¾ | 158¾ | 158⅛ | 158 | ¼ | 158⅛ |
| | O. I. Leening . » 5 | 93½ | 94 | $\frac{11}{16}$ | 93$\frac{11}{16}$ | ⅞ | $\frac{11}{16}$ |
| | Spoorw. Haarl. . » | 92¾ | 93¼ | 93 | 93 | » | » |
| | Dito Rijn- . » 4½ | » | » | » | » | » | » |
| FRANKR. | Inschr. G. B. . » 3 | » | » | » | » | » | » |
| ENGEL. | Dito . . . . . » 3 | » | » | » | » | » | » |
| SPANJE. | *Ardoin's* . . . . » 5 | 21¾ | 22¼ | $\frac{1}{16}$ | 22 | ⅛ | $\frac{1}{16}$ à ⅛ |
| | Dito onbep. . » 5 | » | » | » | » | » | » |
| | Passive . . . . . » | 5¾ | 6 | ⅞ | » | » | » |
| | Deferred . . . . » | » | » | » | » | » | » |
| PORTUGAL. | Oblig. te Lond. . » 3 | » | » | » | » | » | » |
| NAPELS. | Cert. *L. & B.* . . » 5 | » | » | » | » | » | » |
| | Dito *F. & C°.* » 5 | » | » | » | » | » | » |
| RUSLAND. | 1798, 1816. . » 5 | 103¾ | 104¼ | 104 | 104 | « | » |
| | 1828, 1829. » 5 | 103½ | 104 | 103¾ | 103¾ | ⅞ | » |
| | 1831, 1833. » 5 | » | » | » | 97¼ | » | » |
| | Inschr. Assign. . » 6 | » | » | » | » | » | » |
| | Cert. dito . . » 6 | » | » | » | » | » | » |
| POLEN. | Aand. à fl. 300. . » *f* | » | » | » | » | » | » |
| | Dito à fl. 500. . » » | 139 | 140 | 139⅝ | » | » | » |
| OOSTENR. | Metaliek . . . . » 5 | 102½ | 103¼ | 103 | 102¾ | 103 | » |
| | Weenb. *G. & C°.* » 5 | » | » | » | » | » | » |
| | Dito . . . . . » 4 | » | » | » | » | » | » |
| BRAZILIE. | Dito dito . . » 5 | 73¾ | 74¼ | ⅛ | 74 | » | » |

---

De oude BERTHA vertrekt met KAREL. MARIA blijft alleen. Hare ziel is er weemoed ter prooi; wat mag toch SEBALDUS zijn bejegend? — [illegible]end zet zij zich voor het klavier neder, en speelt het kerslied, dat de [illegible]e KAREL van buiten leerde. Maar, groote God, zij wordt *geaccompagneerd!* Buiten, in de rigting des heuvels, waar men, op één' grijzen pijnboom na, alle de dennen heeft weggehakt, klinken fluittoonen, even rein, als [illegible]den zij uit de ruischpijp van SEBALDUS. Wat mag dat beteekenen? Zij wikkelt zich in eenen doek, ontsteekt eene lantaarn, en [illegible] de hoogte, waar die fluittoonen zoo harmonisch klinken. Zij [illegible] de sneeuw. Het is haar, als of een geheimzinnig licht haar [illegible]idt. [illegible] werpt hare lantaren een' fletschen schijn op een' denneboom! — [illegible] dien denneboom rust eene gestalte met een doodsbleek gelaat. Gil[illegible] en buiten zich zelve werpt zij zich op die gestalte neder: bedekt [illegible] kille wangen met duizend, duizend vurige kussen; drukt zijne [illegible]den zoo innig, zoo verwarmend, zoo levenwekkend, als slechts de [illegible]welijksliefde koesteren kan. — De verkilde gedaante ontwaakt ten le[illegible] — SEBALDUS herleeft in de armen zijner MARIA.

Twee uren later zaten er in eene woning van het dorp vier gelukkige [illegible]ens aan den warmen haard. Een man, een knaap, eene jonge vrouw [illegible] eene eerwaardige matrone. — « Wist gij dan niet, lieve SEBALDUS? » dus [illegible] de jonge vrouw aan den man, « dat, op last van den schout, reeds [illegible] twee jaren het sparrenboschje was weggehouwen; dat was de oorzaak [illegible] verdwaling! »

« Ik wist het niet, » gaf SEBALDUS ten antwoord, « maar wel, dat de [illegible]zienigheid nooit hen begeeft, die op haar vertrouwen; daarom was en [illegible] mijne spreuk: *Gods wille geschiede!* »

« Houd u daaraan, beste jongen! » sprak BERTHA tot KAREL, « en zegen [illegible]t uw deel! »

« Amen! » lispte MARIA, en SEBALDUS voegde er met ten hemel geheven [illegible]ken, vochtige oogen en gevouwen handen bij:

« Vader in den hemel! mogten alle christenen het feest van heden zoo [illegible]kig vieren a's wij! »

---

# BEURSBERIGT.

De heden ontvangen koersen van Weenen, alsook die der fransche rent^e van Parijs williger zijnde, was ook onze markt williger gestemd dan gisteren, en de prijzen der hollandsche fondsen algemeen beter. In Integralen had echter alleen de handel eenige levendigheid; waartoe ook de huidige rescontre veel bijdroeg.

De Aand. Handel-Maatschappij waren insgelijks meer gewild, en waren, bij vrij veel handel, ruim 1 pCt. hooger dan gisteren.

De hooger koersen der spaansche fondsen, van Madrid, Parijs en Antwerpen, hebben ook alhier op dit effect eenen gunstigen invloed gehad. De handel in Ardoins was echter niet uitgebreid, en derzelver prijs bleef nagenoeg de geheele beurs op 22$\frac{1}{16}$, ⅛. Russische en oostenrijksche waren mede iets vaster; de nieuwe 4 pCt. russen zijn à 86, ⅛ gedaan.

Rusland Hamb. 5 pCt. 101¾. Haarlemmer-Meer 98½. Coupons Ardoins 17⅝, ¾, $\frac{11}{16}$.

*Koers van het Geld:* Beleening 4. Prolongatie 4. Wissel-Disconto 3 pCt.

PRIJZEN TEN 5 URE: Integralen 49⅝. Kansb. *f* 21¾. Handel-Maatsch. 158 à ⅛. Ardoins à £ 85. 5 pCt. 22$\frac{1}{16}$, ⅛.

---

# GRANENMARKT.

30 December.

Heden werd als onderstaand gekocht: 129, 131 ℔ jar. witbonte Poolsche *Tarwe* *f* 315, 325; 119, 120 ℔ Pruissische *Rogge* *f* 175, 178; 125 ℔ o. Rostokker *f* 200 bij gerijven.

In *Garst*, *Haver* en *Boekweit* is niets omgegaan.

*Kool-* en *Lijnzaad* zonder handel.

*Raapolie* Ordinair *f* 46. Vliegend *f* 45. Volgbr. *f* 42¼ à ½. P°. Mei 1841. *f* 43 à ¼; Sept. *f* 42, 41½, 42; Oct. *f* 42.

*Lijnolie* Ordinair *f* 32½. Vliegend *f* 31¼ à ¾.

*Hennepolie* Ordinair *f* 35.

*Raapkoeken* pr. 1,040 st. *f* 72 à 76. — *Lijnkoeken* pr. 104 st. *f* 9½ à 11½.

---

# FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 26 Dec.

Consols op tijd 3 pCt. 88 à ⅛. Braziliё 5 pCt. 71 à 72. Columbia 2de Leening, 6 pCt. 22½ à 23. Mexico 1837 5 pCt. 27 à ½. Rusland 5 pCt. 112½ a 113½. Ardoins m. c. 5 pCt. 23. Passive 5⅞. Deferred 11⅝ à ⅞. Portugal 3 pCt. 20 à ½. Dito 5 pCt. 31. Holl. 2½ pCt. 50¾. 5 pCt. 97¼.

CITY, *Zaturdag avond.* De effectenbeurs was heden weinig bezocht, en de handel, welke er gedaan is, is bijna van geen belang. De engelsche fondsen zijn op den prijs van gisteren gebleven. Er zijn meer verkoopers, dan koopers. Over het algemeen is men van gevoelen, dat de engelsche fondsen naar de tegenwoordige omstandigheden nog te hoog staan, en dat men dus nog eene verdere daling te wachten heeft. Om deze reden maken sommigen gebruik van de aangeboden leening van Trinity House, en verkoopen hunne consols om hun geld in dit nieuwe fonds tegen 4 pCt. te beleggen. In de buitenlandsche fondsen is zoo goed als niets gedaan.

PARIJS, 23 Dec.

Inschr. op ult. 5 pCt. 110.55. Dito cont. 5 pCt. 110 40. Dito op ult. 3 pCt. 76.70. Dito cont. 76.60. Bank-Actiën fr. 3220. Belgie 5 pCt. 97½. Ardoins 5 pCt. 25. Passive 5⅜. Portugal 3 pCt. 20. Napels, Falc. 5 pCt. 100.40. Haïti fr. 535.

Men hield zich ter beurze bezig met de berigten omtrent de niet goedkeuring der overeenkomst Napier. Deze berigten hadden de speculanten verschrikt, en reeds des morgens tot talrijke verkoopen in *Tortoni* aanleiding gegeven. Ter beurze hebben zich evenwel de prijzen weder hersteld, en bleven ten slotte merkelijk hooger dan ll. zaturdag; de 3 pCt. stegen van 76.10 tot 76 70, en de 5 pCt. van 110.30 tot 110.55 De spaansche fondsen van Madrid, op de tijding, dat Engeland deszelfs bemiddeling, in het verschil met Portugal, had aangeboden, 2 pCt. hooger komende, waren dezelve ook alhier zeer gewild, en de Ardoins stegen, bij vrij veel handel, van 24¼ tot 25. In andere vreemde fondsen was weinig variatie.

Na de beurs: 3 pCt. 76.70.

Wisselk. Amst. 1/m 209¾; 3/m 208¾.

ANTWERPEN, 29 Dec.

België 5 pCt. 95¼. Dito 4 pCt. 87½. Dito 3 pCt. 66¾. Metaliek 5 pCt. 107. Loten fl. 500. *f* 838. Dito fl. 250. *f* 338. Polen Loten fl. 500. *f* 138¾. Dito fl. 300. *f* 129. Nassau Loten 22. Darmst. Loten 24¾. Braziliё 5 pCt. 75. Ardoins 21⅞. Uitgest. 6.

De handel in Ardoins was ter beurze zeer levendig; geopend à 21⅝, steeg men snel tot 21¾, ⅞ g.; na de beurs 22, $\frac{1}{16}$, ⅛, en blijft 22⅛ p. Het gerucht liep, dat de koers van Madrid met 3 pCt. hooger kwam; er waren vele goede koopers, en de behoefte aan stukken had mede grooten invloed. Belgische 3 pCt. min of meer verlaten; geopend 66½, zonder handel, steeg men tot 67. De koers van Parijs was niet bekend.

BRUSSEL, 29 Dec.

De tijdingen en koersen van Parijs van gisteren niet bekend zijnde, was er heden weder weinig handel; de 3 pCt. belgische fondsen bleven na de beurs 67. Ardoins 21⅝.

MADRID, 19 Dec.

5 pCt. contant 29 à 30; dito op 2/m 28⅞, 30½; 4 pCt. cont. op 2/m 25½. Ongecons. Vales 12¾. Uitgest. van 1836 6¼. Wissel op Londen 90/d. 36⅞. Dito op Parijs 90/d 15.13 à 14. Wissel-Disconto 6.

De omzettingen waren heden hoogst aanzienlijk en levendig. In 5 pCt. is 115 millioen, in 4 pCt. 400,000 realen gedaan. De prijzen hebben zich ruim 3 pCt. verbeterd, op het berigt, dat de bemiddeling van Engeland, in het geschil tusschen Spanje en Portugal, aangenomen is.

FRANKFORT A/M 27 Dec.

Metaliek 5 pCt. 105. Dito 4 pCt. 98¼. Dito 3 pCt. 73½. Bank-Actiën 1895. Loten fl. 500. 135. Dito fl. 250. 108½. Holland 2½ pCt. 48⅝. Synd. 4½ pCt. 84½. Dito 3½ pCt. 70. Ardoins 23. Polen Loten fl. 500. 77¾. Dito fl. 300. 72. Taunusbahn *f* 327.

De heden per estafette uit Weenen ontvangen koersen iets hooger zijnde, hebben de meeste fondsen zich, bij vrij levendigen handel, iets verbeterd. In de Integralen was de affaire vrij geanimeerd, en steeg derzelver prijs tot 48⅝. Oostenrijksche Bank-Actien, Loten à fl. 500, alsook de poolsche Loten, waren meer gewild: alleen de Ardoins en portugesche fondsen bleven flaauwer. In Aand. Taunusbahn ging weinig om.

WEENEN, 23 Dec.

Metaliek 5 pCt. 105¾. Bank-Actiën *f* 1580. Loten fl. 500. *f* 134. Dito fl. 250. *f* 110.

---

# NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 30 December.

— De antwoorden op de aanmerkingen der afdeelingen, betreffende het ontwerp van wet ter herziening van die van 23 December 1833, (*Staatsbl.* n°. 71), nopens den accijns op de suiker, luiden voor zoo verre de algemeene punten betreffen, als volgt:

Het thans aanhangige wets-ontwerp is voor vele uiteenloopende beschouwingen vatbaar, naar mate van het standpunt, van waar hetzelve beoordeeld wordt.

De processen-verbaal der afdeelingen strekken daarvan ten getuige. Immers terwijl sommige leden de suikerraffinaderijen als belangrijk in zich zelve en bevorderlijk voor het vertier van het koloniaal product en den algemeenen handel beschouwen, en daarom eene geldelijke opoffering uit 's rijks kas als welbesteed aanmerken, zijn er, daarentegen, anderen, die, bij den suiker-accijns meer uitsluitend de stijving van 's rijks kas in het oog houdende, verlangen zouden eene opbrengst te erlangen, geheel geëvenredigd aan de hoeveelheid suiker, welke hier te lande wordt verbruikt.

Dat het niet mogelijk zijn zal, wetsbepalingen te maken, waardoor beide bedoelingen te bereiken zijn, zal wel geen betoog behoeven, en de Regering achtte zich mitsdien geroepen, om in eenige nadere ontwikkelingen te treden, ten aanzien van de beginselen, welke bij de zamenstelling van het ontwerp van wet haar tot rigtsnoer hebben gediend.

Nadat reeds meermalen, en nog laatstelijk in het afgeloopen jaar, een opzettelijk onderzoek door de Regering was ingesteld nopens den invloed, welken de inlandsche suiker-raffinaderijen op het buitenlandsche vertier van de koloniale suiker uitoefenden, is zij, in overeenstemming met het gevoelen der daaromtrent geraadpleegde kamers van koophandel, overtuigd, dat deze invloed in het algemeen zeer gunstig geweest is.

Ondanks de meer dan gewone hoeveelheid suiker, welke door de veilingen der handel-maatschappij ter markt gebragt is, en de regtstreeksche aanvoeren uit de west-indische bezittingen van den staat, hebben de prijzen hier te lande niet alleen eenen gelijken tred gehouden met die op vreemde markten, maar heeft men, ten gevolge van den ruimeren en gemakkelijkeren afzet hier te lande en van hooger prijsbedinging, van die vreemde markten nog aanzienlijke partijen met voordeel alhier kunnen aanbrengen. Zoodanige uitkomsten zouden niet te verkrijgen geweest zijn, zonder de aankoopen ter voorziening in de aanzienlijke behoeften der nederlandsche raffinaderijen.

Het is hoofdzakelijk door tusschenkomst van dezen, dat de suiker der nederlandsche koloniën eenen aftrek vindt op markten, alwaar dezelve anderzins niet, immers niet dan met groote opofferingen, zoude zijn te plaatsen.

Alleenlijk door de suikers, althans de voor den uitvoer in derzelver [illegible] staat min geschikte soorten, hier te lande te raffineren, en door [illegible] raffinade eene begunstiging bij uitvoer toe te kennen, is het mogelijk [illegible] een zoo uitgebreid vertier te verwerven.

Indien het raffineren van suiker hier te lande als nuttig en bevorderlijk tot den afzet der eigene koloniale suiker moet aangemerkt worden, volgt daaruit, dat de inlandsche raffinaderijen tot het verrigten hunner werkzaamheden op eene uitgebreide schaal voortdurend in staat moeten gesteld worden.

Ter bereiking van dat doel strekken de bepalingen van de accijns-wet op de suiker, en van de wijzigingen, welke thans het onderwerp der deliberatiën uitmaken.

In dezen zin moet het een eerste vereischte der wet zijn, dat de suiker, welke in eenen geraffineerden staat wordt uitgevoerd, niet bezwaard zij met den accijns op het binnenlandsche verbruik geheven; doch zoo dit al genoeg moge zijn om den uitvoer niet te beletten, zou zulks echter onvoldoende wezen om denzelven te bevorderen.

Bij het berekenen der hoegrootheid van de begunstiging, welke ten deze in de verschillende aangewezen belangen noodig is, moet in aanmerking genomen worden, in de eerste plaats, het beschermend regt, dat in zoodanige landen bestaat, alwaar voor onze suikers afzet moet gezocht worden; in de tweede plaats de begunstiging, welke op den uitvoer verleend wordt in zoodanige rijken, als welke ten deze op vreemde markten met den handel en de nijverheid van Nederland in meer onmiddellijken wedijver treden; en eindelijk in de derde plaats het in vreemde landen toenemend verbruik van beetwortel-suiker.

Omtrent één en ander in committé-generaal bereids meer omstandige mededeelingen gegeven zijnde, zoo kan de Regering zich daaraan thans gedragen, en meent zij bij deze nadere schriftelijke beantwoording te kunnen volstaan met de herinnering:

1°. Dat in het bij het ontwerp van wet voorgestelde prelevement van 3 pCt. van den accijns, waarmede de crediet rekening der raffinadeurs gedebiteerd wordt, het middel gelegen is om het belang der schatkist in overeenstemming te brengen met dat van koloniaal bezit, handel en nijverheid, zijnde de hoegrootheid van dat prelevement bepaald in verhouding, zoowel tot de hoeveelheden, welke geraffineerd, als tot die, welke hier te lande verbruikt worden, derwijze, dat men mag aannemen, dat een prelevement van slechts 3 pCt. meer opbrengst van accijns zal afwerpen dan een te hoog opgevoerd prelevement, waardoor de hoeveelheid suiker, die voor den uitvoer geraffineerd wordt, ontwijfelbaar zou verminderen.

2°. Dat daarentegen, en in verband met dat prelevement de tegenwoordige afschrijving van accijns bij uitvoer voor vermindering vatbaar is geoordeeld;

3°. Dat het bedrag der begunstiging, de prijzen van de geraffineerde suiker in het algemeen verminderende en dus ook op de prijzen van de binnenlandsche consumtie te goed komende, daardoor in wezenlijkheid gedeeltelijk ten behoeve van de verbruikers terugkomt en overigens geenszins te beschouwen is als eene schatting, welke door de verbruikers wordt opgebragt ten *behoeve van de suikerraffinadeurs*, maar veeleer als eene bijdrage, welke door de meer gegoeden, die suiker consumeren, wordt gedragen tot instandhouding der prijzen van de koloniale suikers en van de daarmede in verband staande takken van handel, scheepvaart en nijverheid, welke zoo veel werk aan de mindere volksklassen verschaffen en zoo veel welvaart verspreiden.

Voorts heeft de Regering getracht de onderlinge belangen van de raffinadeurs, naar mate van hunne verschillende wijze van bewerking, in een billijk evenwigt te plaatsen. Zij heeft gemeend, dat dit evenwigt zou verbroken worden door een onderscheid daar te stellen in de hoegrootheid van afschrijving, naar gelang van het gepresumeerde bedrag van het product der onderscheidene wijze van bewerking; daar toch hierdoor niet alleen de accijns, die op de grondstof berust, van aard veranderen zou, maar ook de vooruitgang, welken de nijverheid gemaakt heeft, en welke zulke kostbare inrigtingen heeft doen oprigten, door zoodanig onderscheid getroffen zou worden, op eene wijze, die gevestigde belangen zou kwetsen. Maar de Regering heeft tevens gemeend, dat die verlangde onderlinge verhouding in billijkheid zou daargesteld worden, door terug te keeren tot de bepaling, welke van den jare 1819 tot 1833 bestaan heeft, namelijk door het doen wegvallen van het onderscheid in de afschrijving tusschen melis en lompen, waardoor, behalve velerhande toezigt in het inwendige der suikerraffinaderijen, zullen vervallen de klagten, die aangeheven zijn, zoowel over eene verleende bevoegdheid tot het kunstmatig aanbrengen der koppen aan de brooden; de moeijelijkheden en belemmeringen, die er ontstaan met betrekking tot de keuring der suikers voor den uitvoer bestemd.

Om de hierdoor beoogde gelijkmatigheid en meerdere eenvoudigheid reeds dadelijk algemeen te maken, wordt thans nader voorgesteld, op de in 1840 geopende termijnen, welke in 1841 verschijnen, de gemiddelde afschrijving van *f* 21.50, te verleenen voor elke 100 ponden melis en lompen.

Alleen ten aanzien van de termijnen van crediet, heeft de Regering gemeend, ten gevolge van de door de afdeeling geuite wenschen, zonder krenking van het zoo even geuite beginsel, een onderscheid te kunnen erkennen tusschen die fabrijken, welke door de versnelde wijze van bewerking, eene grootere hoeveelheid raffineren, en de zoodanige, welke, op de oude wijze ingerigt, eene betrekkelijk geringe hoeveelheid suiker verwerken; en het is op dien grond, dat zij thans voorstelt, om den termijn voor de gedurende een jaar voor eene raffinaderij op rekening genomen suiker, tot een bedrag van *f* 150,000, te behouden op zeven maanden, en voor het meerder bedrag boven die som te bepalen op drie maanden.

Nog in een ander opzigt is aan eene gemaakte bedenking tegen de terugwerking der wet te gemoet gekomen, en wel door het nu gewijzigd voorstel, dat, namelijk, het prelevement van 3 pCt. enkel zal worden toegepast op de termijnen, welke na den 25 Dec. 1840 zullen geopend worden; eene nog latere dagteekening daarvoor aan te nemen, zou de voorgestelde werking der wet kunnen benemen.

Daarentegen is het in het belang der schatkist billijk voorgekomen, dat het prelevement van 3 pCt., in plaats van bij het verstrijken van den termijn van crediet voor de overige 97 pCt., reeds bij de opening daarvan worde aanbetaald.

Eindelijk heeft de Regering er ook geene zwarigheid in gevonden, om, even zoo als zulks van 1819 tot 1833 bestond, de aftrekking van tarra voor het papier en touw, waarmede de suikerbrooden op de gewone wijs omwonden zijn, te doen wegvallen.

Door het vorenstaande, in verband met de reeds mondeling door den minister van financiën over de innerlijke oeconomie der voorgestelde wet gegeven toelichtingen, vleit de Regering zich de voornaamste daartegen geopperde bezwaren op eene bevredigende wijs te hebben opgeligt.

---

# SCHEEPVAART EN HANDEL.

## Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar BATAVIA, het gekop. tweed. fregatschip *Japan*, Kapt. W. van der Zee, van Amsterdam. Adres bij Jan Corver en Comp., Hoyman en Schuurman en F. der Kinderen.

Naar BATAVIA, het gekop. tweed. barkschip *Marco Bozzaris*, Kapt. H. Olie, van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Witt en Lenaertz, van Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman, de Vries en Comp., en Floris der Kinderen.

## Scheepstijdingen.

Aangaande het schip Thetis, Kapt. Aberg, van Rotterdam naar de Oostzee, bij Hviddig-Soeholmen gestrand, doch weder naar zee gedreven (zie N°. 963), wordt nader gemeld, dat het geborgen gedeelte der lading bestond uit: 80 balen koffij, 500 brooden suiker, 6 zakken en 3 vaten rijst, 3 vaten stroop, eene partij kaas, olie, peper, arak, meekrap, loodwit, enz.; als ook eenige zeilen, touwen, ankers, kettingen en verdere scheeps gereedschappen, hetwelk alles den 17 Dec. publiek op de plaats zoude worden.

TEXEL 29 Dec. N. W. — Niets. Texel is vol drijfijs.
VLIE en TERSCHELLING, geene lijsten aangekomen.
HELVOET 29 Dec. Z. — Niets. De stroom drijft vol ijs.
BRIELLE 29 Dec. Z. — Niets.
MAASSLUIS 29 Dec. Z. W. — Niets. De stroom drijft vol ijs.
ST. VALERY en CAUX 10 tot 15 Dec. Martin, Elisa, Marseille n. Ostende, is sedert vertrokken.
MANDAHL 11 Dec. Kleinsorge, Helena Geertruida, Riga n. Rotterdam.
LYNGOER 1 Dec. Feilberg, Norske Löve, Amsterdam n. Krageröe.
BINNEN FLEKKEROE 4 Dec. Kramer, Industrie, Gothenburg. Hoek, Vrede en Hoop, Stettin n. Guernsey; de laatste is sedert in zinkenden staat door het volk verlaten geworden.
GOTHENBURG 19 Dec. Swenson, Charlotte Christina, Rotterdam.
SWINEMUNDE 21 Dec. Langhoff, Isaac, Newcastle.

**UITGEZEILD.**

LIVORNO 11 tot 15 Dec. Rugert, Maria, Rotterdam.
SLIPSHAVN 14 Dec. Riise, Oxnebjerg, Saxkioping n. Holland.

## Carga-Lijsten.

**AMSTERDAM.**

FARO. T. S. Rata, *Santa Rita*. 6,610 matt. en matj. Vijgen, 101 k. Chinaasappelen, 43 quintal Kurk, Kerkhoven en Coutinho.

## HANDELBERIGTEN.

**KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.**

HAVRE 26 Dec. KATOEN. In den loop dezer week is niets aangevoerd; verkocht zijn 8,624 balen, als; 4,684 Louisiana van fr. 66 à fr. 92 50; 3.166 Mobile van fr. 71.50 à fr. 92; 834 Georgia van fr. 73.50 à fr. 85. De prijzen zijn, bij die der vorige week, fr. 1 à 1½ hooger. — SUIKER met weinig vraag; slechts 100 vaten zijn tot fr. 65 voor de goede 4de soort afgedaan. — KOFFIJ zeer stil; slechts kleinigheden zijn voor de consumtie gedaan. — RIJST. 253 tiersjes Carolina zijn tot fr. 25 25, en 2,939 Bengaalsch tot fr. 18 cons. verkocht. — INDIGO. Slechts 2 kisten Bengaalsch zijn tot fr. 12.75, en 4 ser. Guatimalo tot fr. 7.40 consumtie afgedaan.
ANTWERPEN 29 Dec. KOFFIJ 100 balen ord. Brazil zijn tot 27 cs. cons. afgedaan. — KATOEN. 53 balen Georgia, zijnde het restant der lading per *Cronstadt*, zijn tot 35 cs. verkocht. — RIJST. 100 balen Siam zijn tot geheim gebouden prijs verkocht.

**GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.**

DENDERMONDE 28 Dec. Witte *Tarwe* ƒ 14.10 à ƒ 13.10; roode dito ƒ 14.10 à ƒ 13.10. *Rogge* ƒ 8.76 à ƒ 8. *Haver* ƒ 6 à ƒ 5.10. *Raapolie* ƒ 69 à ƒ 69½. *Lijnolie* ƒ 55½. *Hennepolie* ƒ 55 à ƒ 54½. *Raapzaad* ƒ 21 à ƒ 20½. *Lijnzaad* ƒ 17 à ƒ 15½.

## Kunsten en Wetenschappen.

### DAVID KONING.

In een duitsch muzijkaal werk leest men het volgende:
David Koning, een nog jeugdig, maar reeds zeer bekwaam en talentvol componist, werd in 1820 te Rotterdam geboren. Zijn vader, een gezeten handelaar, leidde zijn zoon aanvankelijk ook tot die bestemming op; doch, zelf een groot beminnaar der toonkunst zijnde, en dezelve als een gewigtig bestanddeel eener goede opvoeding beschouwende, deed hij den zoon tevens op onderscheiden instrumenten door ervaren meesters grondig onderwijzen. Dit gaf aanleiding, dat zich zijne liefde en aanleg voor de kunst spoedig ontwikkelden. Nadat hij eenigen tijd op het kantoor van zijnen vader was werkzaam geweest, en daarbij in de practische toonkunst aanzienlijke vorderingen had gemaakt, werd hij in een handelhuis te Frankfort a/m verplaatst. Ook aldaar zette hij zijne muzijkale studiën met ijver en vlijt voort, onder de leiding van den beroemden pianist en componist Aloys Schmitt; en deze verstandige meester, zoo wel aanleg, lust en vlijt in zijnen leerling ontwarende, was de eerste, die hem den raad gaf, den handel te verlaten, en zich geheel aan de toonkunst te wijden. Koning verdubbelde zijnen ijver, en voltooide weldra drie groote ouverturen voor vol orchest, welke aan de groote verwachting van zijnen meester volkomen beantwoordden. In 1838 keerde hij naar Rotterdam terug. Hij schreef vervolgens een quartet voor strijk-instrumenten, en eene vierde ouverture voor orchest, welke bij de nederlandsche maatschappij *Tot bevordering der Toonkunst* den uitgeloofden prijs wegdroeg, en voor hare rekening werd uitgegeven. Daarop volgden fantaisien en variatiën voor pianoforte, studiën, verschillende orchest-stukken, en onder anderen een voortreffelijk bewerkt *Domine, salvum fac regem*, gecomponeerd voor Z. M. den Koning der Nederlanden, welk muzijkstuk te Bonn in druk is verschenen. Tegenwoordig bevindt Koning zich te Parijs, en is voornemens vervolgens Londen en Weenen te bezoeken, ten einde door den omgang met de groote mannen in de kunst en de beoefening hunner werken zijne kennis en ervaring te vermeerderen. Wij wenschen, dat zijn ijverig streven de beste vruchten moge dragen.

*De gevangene op den Kaukasus. Een gedicht naar het Russisch van* ALEXANDER PUSCHKIN. *'s Gravenhage, bij* W. P. VAN STOCKUM. 1840.

Indien wij ons niet vergissen, dan is de hollandsche vertaler van het voor ons liggend gedicht van den beroemden russischen dichter Puschkin de heer S. J. van den Bergh, uit 's Gravenhage, reeds gunstig bekend als ijverig en gelukkig beoefenaar van letterkunde en poëzij.
Rondborstig en nederig komt de vertaler er voor uit, dat hij niet het russische origineel, maar de hoogduitsche overzetting van dr. Robert Lippert voor zich heeft gehad, en bij die tweede overgieting vermeent bijna geene enkele maal van de hoogduitsche vertaling te zijn afgeweken.
Wij zijn evenmin bekend met het werk van Puschkin, als met dat van dr. Lippert, zijn dus niet in staat om de getrouwheid der hollandsche vertaling te beoordeelen; maar moeten hier volstaan met een enkel woord over inhoud en versificatie.
De eerste is die van een verhaal, eenigzins in den trant van lord Byron's verhalen, die in Rusland veelal ten model dienen, en van wiens *Prisoner of Chillan*, de russische dichter Schukoffsky eene gelukkige navolging beproefd heeft. De karakters, die in het verhaal voorkomen, zijn woest als de natuur, die hen omringt, hunne uitdrukkingen krachtig als het Noorden, hunne gedachten welig en stout als die van den Oosterling. Te midden van het donkere, rotsige, nevelachtige tafereel, schiet de zon der liefde echter eenige verkwikkende stralen, en geeft het gedicht die harmonie, zonder welke geene poëzij mogelijk is.
De versificatie is over het algemeen vloeijend; ofschoon nu en dan mat en gekunsteld; ook ontsieren veelvuldige barde *enjambementen de dictie* en doen haar nu en dan tot het proza afdalen, terwijl verkeerde *accenten* op voorzetsels zonden tegen de *prosodie* daarstellen, waarvoor de vertaler de taal te zeer meester is, om er hem niet aandachtig op te maken, evenzeer als op de twee ongelukkige laatste regelen van het gedicht;

Dier broedren, eens van hem gescheiden,
Die nu hun arm hem *openbreiden*.

Die wij den lezer in overweging geven, aldus te veranderen:

Zijn broeders, lang van hem gescheiden,
Die hem met open arm verbeiden.

Als eene bijdrage tot de kennismaking met den geest der russische letterkunde, wenschen wij deze navolging in veler handen, en den verdienstelijken bezorger daarvan lust en krachten, om voort te gaan op den met eenveel nederigheid als ijver ingeslagen weg in het gebied der letteren. H.

A. DE JAGER, *Alphabetische Lijst van Woorden en Spreekwijzen, taalkundig opgehelderd in de werken van* mr. WILLEM BILDERDIJK. Te *Rotterdam*, bij W. Messchert. 1839. gr. 8°. 80 bl.

Het is bekend, dat onze groote Bilderdijk veel geschreven heeft, en dat er onder zijne schriften onderscheidene zijn, in welke hij zich met taalkundige nasporingen en uitleggingen bezig houdt. Dewijl deze laatste uit meerdere deelen bestaan, zoo kan het niet anders, of eene alphabetische lijst der woorden, in die vijftien deelen verspreid, is als nuttig te beschouwen voor allen, die zich met de beoefening onzer schoone moedertaal bezig van Hooft, Huijgens en Antonides, voornamelijk ook om die met aanteekeningen en taalkundige ophelderingen te verrijken. Een ieder, met die uitgaven bekend, is niet onkundig van het vele wetenswaardige, daarin door den grooten geleerde opgeteekend. Waarlijk die aanteekeningen van B. behelzen veel, dat ook in andere opzigten, dan uit het oogpunt van taalkennis, van onschatbare waarde is; voor taalstudie echter zijn die aanteekeningen bovenal kostbaar. Dus ook over de aldaar opgehelderde uitdrukkingen is eene alphabetische woordenlijst een zeer nuttig werk. — Maar ook elders heeft B. van zijne diepe taalkennis doen blijken; — en indien het reeds nuttig, zelfs verdienstelijk mag genoemd worden, uit de eigenlijk gezegde taalkundige werken van B., en uit zijne aanteekeningen op Hooft, Huijgens en Antonides, de woorden op te zamelen, welke met taalkundige ophelderingen zijn verrijkt, dan wordt de verdienste nog grooter, wanneer zich die zorg tevens tot meer bloot dichtkundige werken of dichtstukken van B. uitstrekt. En dit is, in het onderhavige werkje, door den met lof bekenden de Jager gedaan. Dat deze tot zoodanige taak allezins bevoegd is, daarvan heeft hij, op verschillende wijze, vooral in zijn *Taalkundig Magazijn* de bewijzen geleverd.
Uit de lijst der verkortingen, welke het werk voorafgaat, zien wij, dat de heer de Jager daartoe 46 verschillende werken, zoo kleinere als grootere, en daaronder van twee, drie en meerdere deelen, heeft geraadpleegd. Zonder bijzondere liefhebberij voor het vak, dat men behandelt, en zonder wezenlijke vereering van den man, wiens werken men met zoodanig doel onderzoekt, laat zich dergelijke arbeid kwalijk denken; maar de heer de Jager heeft zich daarenboven voor de « bevordering onzer vaderlandsche taalkunde,» door de uitgave der Alphabetische Lijst, nieuwe verdiensten verworven. Wij mogen uit dien hoofde wel vertrouwen, dat ze eerlang in handen zal zijn van allen, die op de beoefening der nederlandsche taalkennis prijs stellen. — Ook kunnen wij, overeenkomstig de uitdrukking van het voorberigt, met regt zeggen, « dat de uitgever op de meest mogelijke beknoptheid in de uitvoering is bedacht geweest;» en wij voegen er met genoegen bij, dat die uitvoering zindelijk is, en er duidelijkheidshalve voor behoorlijke afwisseling van karakters of letters, de noodige zorg is gedragen. Het velin papier daarenboven is helder, en doet de nette letter goed uitkomen.

## Advertentiën.

(7695) ***Amortisatie-Syndicaat.***

RENTE-BETALING OP HET GROOTBOEK DER NATIONALE SCHULD, gevestigd te *Amsterdam*, over het Halfjaar, verschenen op den Eersten Januarij 1841; in de maand Januarij 1841 en vervolgens.

Van *Vrijdag* den Eersten Januarij 1841, tot *Vrijdag* den Achtsten Januarij daaraanvolgenden.

| *Op het Eerste Bureau.* | | *Op het Derde Bureau.* | |
|---|---|---|---|
| Lett. | | Lett. | |
| *A.* | Inschr. N°. 1201 tot het laatste N°. | *L.* | Inschr. N°. 1501 tot het laatste N°. |
| *B.* | » 3001 » | *M.* | » 1501 » |
| *C.* | » 901 » | *N.* | » 601 » |
| *D.* | » 1201 » | *O.* | » 2161 » |
| | | *P.* | » 901 » |
| | | *Q.* | » 1 » |
| | | *R.* | » 1501 » |

| *Op het Tweede Bureau.* | | *Op het Vierde Bureau.* | |
|---|---|---|---|
| Lett. | | Lett. | |
| *E.* | Inschr. N°. 601 tot het laatste N°. | *S.* | Inschr. N°. 2701 tot het laatste N°. |
| *F.* | » 301 » | *T.* | » 901 » |
| *G.* | » 1501 » | *U.* | » 301 » |
| *H.* | » 2401 » | *V.* | » 1501 » |
| *J.* | » 601 » | *W.* | » 1501 » |
| *K.* | » 1501 » | *X.* | » 1 » |
| | | *Y.* | » 1 » |
| | | *Z.* | » 301 » |

Van *Maandag* den Elfden Januarij 1841, tot *Vrijdag* den Vijftienden Januarij daaraanvolgenden.

| *Op het Eerste Bureau.* | | *Op het Derde Bureau.* | |
|---|---|---|---|
| Lett. | | Lett. | |
| *A.* | Inschr. N°. 1 tot N°. 1200 ingesl. | *L.* | Inschr. N°. 1 tot N°. 1500 ingesl. |
| *B.* | » 1 » 3000 | *M.* | » 1 » 1500 |
| *C.* | » 1 » 900 | *N.* | » 1 » 600 |
| *D.* | » 1 » 1200 | *O.* | » 1 » 2160 |
| | | *P.* | » 1 » 900 |
| | | *R.* | » 1 » 1500 |

| *Op het Tweede Bureau.* | | *Op het Vierde Bureau.* | |
|---|---|---|---|
| Lett. | | Lett. | |
| *E.* | Inschr. N°. 1 tot N°. 600 ingesl. | *S.* | Inschr. N°. 1 tot N°. 2700 ingesl. |
| *F.* | » 1 » 300 | *T.* | » 1 » 900 |
| *G.* | » 1 » 1500 | *U.* | » 1 » 300 |
| *H.* | » 1 » 2400 | *V.* | » 1 » 1500 |
| *J.* | » 1 » 600 | *W.* | » 1 » 1500 |
| *K.* | » 1 » 1500 | *Z.* | » 1 » 300 |

Vervolgens alle Werkdagen, van Maandag den Achttienden Januarij 1841, tot den Vijftienden Mei daaraanvolgenden ingesloten, (*met uitzondering van des Zaturdags*), op alle de vorenstaande Nommers van Inschrijvingen, zonder eenig onderscheid. Overeenkomstig aan Art. 19 van het Koninklijk besluit van den 18 Mei 1818 (*Staatsblad* N°. 24), voor *de tiende of laatste maal*, het Halfjaar verschenen geweest *op den Eersten Julij* 1836.
Aldus geregeld binnen AMSTERDAM, den 17 December 1840.
*De Permanente Commissie uit het Amortisatie-Syndicaat*
C. H. VAN GRASVELD, *Voorzitter.*
VAN HOYTEMA, *L. S.*

(7696) ***Amsterdamsche***
**OMNIBUS-ONDERNEMING.**

De Ondergeteekenden hebben de eer te berigten, dat zij geoordeeld hebben, de DIENST DER OMNIBUSSEN, tot heden, in het belang van het Publiek, *gedurende de aanhangige procedures*, met groote opofferingen voortgezet, te rekenen van den 1 Januarij 1841, tot de regterlijke uitspraak toe, voorloopig te moeten *OPSCHORTEN*.
Heeren Geabonneerden kunnen, des verkiezende, het bedrag der nog niet gebruikte Kaartjes aan het Hoofd-Kantoor terug ontvangen, dagelijks, van af den 5 tot en met den 31 Januarij aanstaanden.
AMSTERDAM, 30 *December* 1840. JONKER & C°.

(7697) ***MAGAZIJN VAN PELTERIJEN.***

De Ondergeteekende heeft de eer aan zijne geëerde Begunstigers te berigten, dat zijn Magazijn ruim gesorteerd is in alle soorten van fijne PELTERIJEN, alsmede de nieuwste Modellen van POLITO'S en SHAWLS-BOURNONS ontvangen heeft.
P. MULLER,
*Keizersgracht, hoek Spiegelstraat.*

(7698) Bij F. BOEKEE, te *Dordrecht*, is van de Pers gekomen, en, bij alle Boekhandelaren, in dit Koningrijk, te bekomen:
DE MINDERBROEDER, OF HET KASTEEL VREDENBURG; *Oorspronkelijk Verhaal uit den Tachtigjarigen Strijd met Spanje.* Twee Deelen, met afzonderlijke Vignetten, gr. 8°., prijs voor de beide Deelen, ƒ 7.40.
Ter aanprijzing van dit Werk moge het volgende Extract dienen, overgenomen uit de Beoordeeling van hetzelve, voorkomende in het *Algemeen Letterlievend Maandschrift*, 24ste Deel, 14de Stuk, uitgegeven 1 November 1840. bl. 614—616:
«*Ook het bovengenoemde Werk is een Geschiedkundig Verhaal, uit den Tachtigjarigen Strijd* ontleend. Mogen wij den onbekenden Schrijver nog op ééne lijn met eenen VAN LENNEP, met eenen OLTMANS plaatsen, deze vrucht van zijnen geest zal voldingend doen zien, hoezeer hij hun voetspoor volgt, en, bij meerdere ontwikkeling zijner krachten, spoedig gelijken tred met hen zal houden.»

NIEUWEMARKT, 217.
RENARD BUROCAGE tient un Dépôt de Corsets de la Fabrique LEROI à *Paris*, et est chargé de la vente par commission de toutes espèces de Modes et Nouveautés au prix de fabrique.

(7700) NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ
VAN
**Schoone Kunsten.**
BESTUURDER J. J. VAN RYCKEVORSEL, *West-Einde*, N°. 20, *'s GRAVENHAGE.*

Door dezelve is alom verzonden:
1°. BIBLIOTHEEK VOOR DE JEUGD, bestaande uit 36 deeltjes, *op velin papier gedrukt, en met ruim* 500 *houtsneê platen versierd*, welke zal bevatten een *beknopt overzigt der* ALGEMEENE en NEDERLANDSCHE GESCHIEDENIS, KUNSTEN en WETENSCHAPPEN, NATUURLIJKE HISTORIE, REISBESCHRIJVINGEN, ENZ., benevens eene BLOEMLEZING *van bekende en tot nog toe onbekende* FABELEN en VERTELSELS, met één woord, alles wat op eene nuttige en tevens aangename wijze den leer- en leeslust kan bevorderen of daartoe dienstig zijn.
De prijs bij inteekening is: voor éene serie, of 12 deeltjes, ƒ 5; voor twee serien, of 24 deeltjes, ƒ 9, en voor éénen jaargang van 36 deeltjes ƒ 12; zoodat men, voor eenen geheelen jaargang inteekenende, elk deeltje tegen 33⅓ cents bekomt, ontvangende van iedere serie 's maandelijks één deeltje.
Ult°. Januarij 1841 wordt de inteekening gesloten, en de prijs met ƒ 1 per serie verhoogd.
De drie eerste deeltjes, bevattende: 1°. Oude Geschiedenis, 2°. Fabelen, en 3°. Natuurlijke Historie, zien het licht.
2°. (Prospectus) DE NEDERLANDEN, KARAKTERSCHETSEN, KLEEDERDRAGTEN, HOUDING EN VOORKOMEN VAN VERSCHILLENDE STANDEN; — opgedragen aan H. M. de Koningin der Nederlanden.
Dit nationaal werk, versierd met 200 keurige houtsneê platen, op zwaar velin papier gedrukt, zal uit 25 afleveringen bestaan.
Het specimen is bij de Agenten, en verder bij alle Boek- en Kunsthandelaren des Rijks te bekomen.
3°. KUNSTKRONIJK, 9de en 10 aflevering.

(7701) **BOEK-GESCHENKEN**
alom te bekomen:

1. **CHRISTOPHILUS.**
*Christelijk Jaarboekje voor* 1841.
18½ vel druks op best velin schrijfpapier. Met portret, titel, 4 platen van Nederl. Meesters, in lederen prachtband, ƒ 4.

2. **De Christelijke Jongvrouw**
IN HAREN OMGANG MET GOD,
*bij de verschillende betrekkingen van haar leven.*
Gr. 12°. velin papier, ƒ 2.

3. HET KINDER-REISJE NAAR
**LUILEKKERLAND.**
Kl. 8°. met 4 plaatjes. 50 Cents.

## Schouwburgen, Concerten, enz.

**STADS SCHOUWBURG.** Vrijdag den 1 Januarij 1841: GIJSBRECHT VAN AEMSTEL, Treurspel, in vijf Bedrijven, door *J. van Vondel*, met Ouverture, tusschen-Bedrijven en Koren; Muzijk van den Heer *A. Berlijn*. Na hetzelve: DE BRUILOFT VAN KLORIS EN ROOSJE, Kluchtspel met Zang en Dans, waarin door den Heer *J. van der Linden*, in het karakter van *Thomasvaer*, een door den Heer *M. Westerman* vervaardigde Nieuwjaarwensch zal worden voorgedragen. *Aanv. ten Zes Ure.*

**THEATRE FRANCAIS.** (*Sous la direction de Mr.* PRUDENT.) Jeudi 31 Dec. (N°. 42 de l'Abonnement.) Une première représentation de: BOQUET PÈRE ET FILS, OU LES EAUX DE NERIS, Vaudeville, 2 actes, de Mrs. *Laurencin* et *Marc Michel*. Précédé de: L'ECOLE DES FEMMES, Comédie, de *Molière*. *On commencera à 7 heures.*

**THEATRE ITALIEN,** *Amstelstraat.* (N°. 15 de l'Abonnement.) Jeudi 31 Dec. 1840. (Spectacle extraordinaire.) Pour le premier Début de Mr. *Lanzoni*, premier Tenor, la première représentation de BELISAIRE, Grand Opéra, en 4 parties; Musique de *Donizetti*. Mlle. *Matthey* remplira le rôle d'*Antonina*. *Le Spectacle commencera à 7½ heures.*
Vendredi, premier jour de l'An, par extraordinaire: LE BARBIER DE SÉVILLE. Bien que cette représentation ne sera pas comptée dans l'abonnement Messieurs les Abonnés auront la faculté d'y assister gratis.

Jeudi 7 Janvier 1841. Représentation extraordinaire, au Bénéfice de Mr. et Mad. *Fortier* et Mr. *Davelouis*, Ex-artistes et premiers Rôles du Théatre Français d'Amsterdam, à la quelle concourront les premiers Sujets du Théâtre Italien, des Artistes du Théâtre de la Haye, et les Bénéficiaires, qui joueront pour la dernière fois dans cette Ville. Le Spectacle sera composé de la première et seule représentation de: CHRISTINE À FONTAINEBLEAU, Pièce Historique, en 2 actes et en vers; tirée de la *Trilogie*: *la Vie de Christine, Reine de Suède*, par Mr. *Alex. Dumas*. Les principaux rôles seront remplis par: Mad. *Fortier*, celui de *Christine, Reine de Suède*; Mr. *Fortier* celui de *Monaldeschi*, et Mr. *Davelouis* celui de *Sentinelli*. Le troisième acte de la NORMA, Opéra. Mlle. *Matthey* remplira celui de *Norma*; Mad. *Donatelli* celui de *Adalgise*; les autres rôles chantés par les premiers Sujets de la Troupe Italienne. Une représentation du SONGE D'ATHALIE, de la Tragédie de *Racine*. Mad. *Fortier* remplira le rôle d'*Athalie*, *Reine d'Israël*; Mr. *Fortier* celui d'*Abner*. Le quatrième acte de GEMMA DI VERGY, Opéra. Mlle *Matthey* remplira le rôle de *Gemma di Vergy*; les autres rôles par les premiers sujets de la troupe Italienne. Première et seule représentation de L'ORAGE, comédie nouvelle en un acte, de mr. *Scribe*; Mad. *Fortier* remplira le rôle de *Semiane*. Dans les entr'actes les premiers artistes chorégraphes du Théatre Royal de la Haye danseront *des Pas nouveaux*. *Le spectacle commencera à 7 heures.*
*Prix des Places:* Premier Rang ƒ 3, Second Rang ƒ 2,50, Parterre ƒ 2, Troisième Rang ƒ 1.50.
Le Bureau de Location sera ouvert depuis 10½ heures du matin jusqu'à 2 heures après midi.

**SALON DES VARIETES,** in de *Nes*. Donderdag den 31 December 1840. DE ADELIJKE NEEF, Blijspel in een Bedrijf, naar het Fransch *Pierre le Couvreur*. Na hetzelve: DE GRAVIN VAN DE TONNE, Vaudeville, in twee Bedrijven, naar het Fransch *La Comtesse du Tonneau*. Entrée 75 Cts., welke in vertering zal worden aangenomen.
*Aanvang ten 7½ Ure.* JH. DUPORT.

**CONCERT** van J. A. TUYN, hetwelk zal plaats op Woensdag den 13 *Januarij* 1841, in de Zaal van het *ODÉON*.

**PROGRAMMA:**

EERSTE DEEL. 1. Ouverture, van Blaun. 2. Aria uit *Roberto d'Evreux*, van Donizetti, te zingen door *J. A. Tuyn*. 3. Fantaisie uit Ramler voor de piano, uit te voeren door den heer *Barthe*. 4. Duo, te zingen door mejufvr. *E. Meerti* en *J. A. Tuyn*.
TWEEDE DEEL. 1. Ouverture, van J. B. van Bree. 2. Solo voor de viool, uit te voeren door den heer *Koning*. 3. Aria uit *Norma*, te zingen door mejufvr. *C. Janssens*. 4. Duo voor piano en viool, uit te voeren door de heeren *Barthe* en *Koning*. 5. Trio uit *Jessonda*, van Spohr, te zingen door mejufvrouwen *C. Janssens* en *E. Meerti* en *J. A. Tuyn*.
Entrée ƒ 2. *Aanvang ten 7½ Ure.*
Aan bovengenoemd Locaal zijn de plaatsen te bespreken, alsmede Entrée-Billetten te bekomen, op Dingsdag en Woensdag, 12 en 13 Jan., des morgens 10 tot des namiddags 3 ure.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.